

711815

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ మార్చి నెల 13-వ తేది మంగళవారము } No. 289
సంపుటము ౧౫ } క్రైస్తవ వాణిజ్యమునకు ప్రోత్సాహమును బహుళ నష్టము. } సంచిక ౨౮౯

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పతారితే శేలకుశేలు!
అమృతాంజనములు పొందియున్నది
తలనోవ్వుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
జాపును, పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
మరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నోవ్వులకు సరిపడినది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
జానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-8 0-10-0
డబ్బా 1-8 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండగలది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు కెట్టిపిడి, మృదాను
తె

249, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోపాల్, బొంబాయి.

ది జనరల్ అసూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్. (అజ్మీరు)

THE GENERAL ASSURANCE SOCIETY LTD. AJMER.

ఇండియన్ భీమా కంపెనీలో కెల్ల యింతవరకు యెక్కువ బోనస్ యివ్వగలిగిన దిదియే.

1926 సంవత్సరములో	పాలసీల మొత్తం	1,30,00,000	క్రిందటి సంవత్సరముకంటె
వాయిదాకి రు 22-8-0	సంవత్సర ఆదాయము	7,00,000	రెండింతలుగా అభివృద్ధి గాబడెను.
	1927 సం॥లో వ్యాపారము	28,00,000	

మీరు భీమాచేయుట కనుకూలమైనదియు, శుభ్రత పూన మాత్రమించిన దిదియే.

ఇండియా, బర్మా సిలోనునం దంతటను ఏకస్థిలు (వాంచిత స్థాపించితిమి).

V. Rama Rao, B. Com, Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni or
M. Madhava Rao, B. A., Chief Agent. Bellary or
J. S. Reddy, Chief Agent for Cuddapah and Anantapur Dts. Tadpathri.

గొప్పసత్వత్రత రిజిస్టరు కాబడినది మంచితరగము
అసామాన్యతము గోపధవాపుటకు సభ్యతనహించుటకు

ఘనతనహించిన శ్రీ గౌతమీ

గోరక్షణ సంఘవిజ్ఞప్తి గమనింపుడు

మహాశయిలారా! లోకకళ్యాణార్థము రాజమండ్రి
లో స్థాపించియున్న శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ కరణాలయము
నందు సంఘసహాయమున దిక్కులేని బీదగోవుల భాదలను ఆ
సంఘాధికముగా రక్షించి పోషించుటకును సాధ్యమైనంత త్వ
రతో గోవధవాపుటకును పురస్కారమున 2 లక్షల మందిపుల
గోవులలోను బిల్లింగులు క్రయమునొంది దీనియందు ఈ ధర్మ
వర్ణ ప్రతిష్ఠించి రిజిస్టరు చేయించివారము. ఈ ఉద్ద్యమము
యొక్క సంపూర్ణకార్యసాధనలకు జీవనము సభ్యులు లక్ష
లాక్షద్రవ్యము ఆవశ్యకమైయున్నది. ఇట్టికి ఈసంఘమున
ప్రీతిపూర్వకముగానుండి సోదరిసోదరులు తమ కత్తెనుసార
ము సత్వత్రదానమున 10 వేల మంది మహారాజ పోషకులు
మొదలు సహాయులవరకు సభ్యతనహించి యున్నారు. ఈ
సంఘమున సభ్యత నహించెడి పుత్రాత్ములు కనీసము సాల 18
1 రూపాయకు తక్కువలేని చందాదయచేసి సభ్యతనహించ
పూర్తింపుచున్నారు. చందా పంపించెడి దాతలం తమసం
పూర్ణమైన యద్రుణతో రాజమండ్రికి శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ
సంఘముపేర పోస్టువారా ఇక న్యాయగంగానునియార్దరుగా
ను సామర్థ్యపంపిన వెంటనే రసీదు అందచేయబడును. కోరిన
వారికి రూపొందుకు కార్యక్రమము పంపబడును—ఇట్లు శ్రీ
గౌతమీ గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, దేవరపల్లి వెంకట
వరహింహు ప్ర, రాజమండ్రి. 4408

మహాఘనత వహించిన నిజాం

సర్కారువారి ఇనుపదారి

(పట్టములప్రకారం ఇంగ్లాండులో స్థాపించబడినది)

భద్రాచలం

శ్రీ రామనవమి ఉత్సవము

శ్రీ రామనవమి ఉత్సవమునకు పోదలచిన
యాత్రికులు భద్రాచలమునకు ౨౦ మైళ్లుమాత్రం
దూరములో ఉన్న, నైజాంరైల్వే కొత్తగూడెం
స్టేషనుకు టిక్కెట్లు తీసుకోవలయును.

ఉత్సవకాలములో బెజవాడ కొత్తగూడెంల
మధ్య స్పెషల్ బండ్లు అనంతరమును బట్టి తరుచుగా
నడుపబడును.

చాలినంత మంచి నీటిసదుపాయమున్ను, ఆ
హార పదార్థములున్ను కొత్తగూడెంవద్ద యేర్పా
టుచేయబడినవి. 4543

Secunderabad,
20th January 1928.

G. PEDDIE,
Traffic Manager

"Wanted a qualified Hindu Midwife on
Rs. 30/- per mensem for Addanki Hospital.
Applications will be received till 16th instant.
Taluk Board Office, V. SRIRAMULU NAIDU,
Ongole,
Dated, 10-3-1928. President

అభ్యుదయము. రు 1-8
రు 4 లు.
అతిమాత్రమున, వేళ, వస్త్ర, కుయను, చూత్ర
మందు చక్కెరపడుబియ్యము, శరీరము తెలుపు వారియందు
లను నివర్తిచేయుటలో ఒక మధరాజము. 4424-8
చరకాశ్రమము-తిరువూరు (కృష్ణా)

పుట్టుచెముడు కర్ణారోగ తైలం రు 3
నెగలకు (గెనోరియా) మందు రు 4
నివరములకు 1 అణాబిల్లి పంపాలెను.

డాక్టరు యాయవరం అగస్త్యేశ్వరరావు,
4446-1 బాపట్ల (గుంటూరు.)

ప్రకటన (2046)

కోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని బాలుబావ్యారాని
కోగలక్షణములను తెలుపుదు చేసికొని కోగస్వభావము
పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పథ్యము, వైద్యులు నివరముగ
పుచ్చితముగ వ్రాసి, పంపబడును. (నెం 2)
డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

ఘనసారచందిని

కెగకోగములకును, శ్రీల కుసుమచార్యములకు శ్రేష్ఠ
మయినది. ఎరువు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంతు కోగకోగ
ములను, శ్రీలకుసంధినిండు కుసుమకోగములను నిర్మాము
గావించును. సీసా రు 1-8-0

దీనికి అనుసానముకై చక్కదిలి ఆత్మకు సుపయోగించుట
ముఖ్యము. చందినిల తరు సీసా 1-8-0 రు 1-8-0 రు 1-8-0
ప్రత్యేకము.
పి. కె. పి. అందుకో, అయ్యుర్యేదననూజం-పెరిదేవి, (నెల్లూరుజిల్లా)

సారంగధరప్రదర్శనము

తెజవాడ, మార్చి 10:—ఈ నెల 9 వ తేదీన యునైటెడ్ ఎమెయర్సు సభవారు సైబాటికమును యీపురమున ప్రదర్శించిరి. నాటక ప్రదర్శన దివ్యమైన తీర్థములను ప్రేక్షకులు మిక్కిలించగా సభ నలంకరించిరి.

రాజరాజనరేంద్రవారము ధరించిన శ్రీయంత బళ్ళారి వాస్తవ్యులు తాదేపర్తి రాఘవాచార్యులవారు దమయ పూర్వ నాటకకావాండితీపటిమచే సభ్యుల నానందవార్ధి నొలలాడజేసిరి. విరి భావ ప్రకటనము నాటకకావర్తి ముద్దివరకే యాంగ్రులు బలబాచియున్నారు. ఈ మహానటునియొక్క పాత్రదోషము, జోచిత్వము, రంగ ప్రవేశవిమర్శియములు, రససంభవము, ప్రవృత్తినిధి భావజాలములు, నాటక ప్రభువరంగమునుండి సునిగినచూడక, ప్రేక్షకుల హార్షించిరి. ఈ నటుకుని గొప్పతనము న రంగకానందు సంగీత ప్రాధాన్యము తొలగింపవలయునని సంగీతమే ప్రధానమైన మలంకరించిన నికత ద్యుమత్యంబునుగదా! ఆత్మకు ఆ ప్రవృత్తి భావప్రకటన మెట్లుగాననను, అదృష్టముచే నాటకాలేఖనముగూడ సోపించిరి. అంగ్రేజీయున గద్యనాటకములకు, గద్యనాటకములందున్న మహాత్వమున, మాంగ్రుల కింకను బోధపడలేదు. గద్యనాటకములే ప్రవృత్తినిధిభావసౌధమునకు సోపానపంక్తులు. నటుడు భావసౌధమునుండి తనకుగాననగుచున్న చాలకు దన రసప్రాసిత భావములను ప్రకటించవలయును. ఈ మహాపండితములలో, ఈ వాతావరణములో, ఈమలజటిలో నొక్కమాటగా వర్తములలోనిండిన నాటకములు వదలి గద్యనాటకముల ప్రదర్శించిన ప్రేక్షకహృదయరంజకము కాజాలదు. భావప్రకటనమే ముఖ్యమని ప్రేక్షకులకే తెలియవలెను. ఈవిషయము విలక్షింపియే అచార్యులవారు తమపాత్రమున నున్న పద్యముల దీక్షిత చియొక్కపద్యముచేతనే తమసాత్రమున పకలజవృద్ధయరంజకముగా నటించుటలో వారి నూతన నాటకోత్సాహవిలసనమును యావదాంగ్రులు భాషించవలసినదే. నూతన నాటకరంగ నిర్మాణమునకు విజయవాదయందలి సారంగధరప్రదర్శనమే యాదర్శము. ప్రథమమున చిత్రాంగియందుండు ప్రేమ, మోహము, తరువరిసారంగధరుని మాతృద్రోహ ప్రయత్నమును చిత్రాంగిచెప్పినపుడు దనకుమాథునియందలి విచారకోశములు, కిమ్మలనాడైనానమున సారంగధరుని వధ్యసానమునకుగొనిపోవుటనీ న్యాయతీర్మానము జదివినపుడు యీ ఖము, చిత్రాంగి యంతఃపురమున యాపెనిద్రాసలలోని సారంగధరునిపై మోహనాకర్షణములు వివరలలో చిత్రవిభ్రమము, మనశ్శాంత్యము, క్రోధము, శోకము, ప్రతిభావమును రాఘవాచారిగ రసస్వసాహస్యముగా జూపిరి.

చిత్రాంగిపాత్ర ధరించిన శ్రీయంత స్థానం నరసింహారావు గారి విషయము, జగ్గమెరిగిన ప్రాచ్యులునకు జగ్గమెరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రమున ఒక్క ఆంధ్రరాష్ట్రమున నేమి నిఖిలధారిత ఖండనాను తెలింగియే యుండును. ఐన నీనాటి నాటకప్రదర్శనము గురించి యిందుక ప్రాయముంటిని.

చిత్రాంగి నిజముగా చిత్రాంగి కాదుగదా! ఆమె ప్రేమ ప్రపూరితశృంగారము-నిసర్గ సర్వల మనోహర శృంగారము ప్రయోజితవన సమునిత శృంగారము మిక్కిలి కొనియాడదగినది. సారంగధరునియందలి మోహమును వెలిబుప్పుటలో కమక్రమముగా లాంఛితులు బలవంతములు చిత్రవలసందర్శనము ప్రేమద్యోధనము నిరాకారప్రపూరితముఖము నిరాకృత సమయ సహజ క్రోధము ప్రతికారదృఢశ్రయము- ఇవియన్నియు వెల్లువలై సభ్యుల సంకోచసాగమునకు కలెలాడజేసెను. తదుపరి సారంగధరుని వధ్యసానమునకు గొనిపోయెనని తెలిసినప్పుడు, సారంగధరుని పరిశీలనము అజలతావచ్చేపదమైనది విచారము. ఆంధ్రకా సారంగధరసర్వగణాను-మిమ్మలగ్ర-రాజనరేంద్రునికి యావద్వృత్తాంతము తెలిసినదని మేల్కొనించినంతనేగనున్నాము-కలవరము-తెలికతై తనప్రేమలేఖ సకేంద్రున కిచ్చునద్యు-చనకంఠహార మిచ్చు-నమస్కారము అని సంజ్ఞ చేయుటలో నెంతయర్థమున్నది. ఎంత నాటక కావర్తి గానున్నదో చదువడలే యూహించుటగాక. అంతకు న నాటక యాత్మకాత్మసంకలమున భారత రమణీయలకు జెప్పిన ప్రభోధము వీణాతంత్రులపై ప్రాసమున్న జ్ఞింకను వివరగుచున్నది.

సరస్వితారాపుగారిసలనము, శ్లాఘాపాత్రము. సారంగధరపాత్రధారి యింకను పంగిత ప్రాధాన్యపూర్వమున నీ యెన్నట్లు పండితి. రత్నాంగియము రసవంతముగా తనంతులకు విచారము జూపినదాగా జయిచి. నాటకాలేఖన సారసహాగిగా రొక చిన్నియువ న్యాయము గావించిరి. నాటకకళ యొకాకామస్మికసాధనమని వాక్రచ్చిరి. నాటకరంగములు బలమైన మార్పులతో సంస్కరింపవలయుననిరి. వారు

మద్రాసునుంత్రిల రాజీనామా

శ్రీయంత ఎ. కాశ్యపరావు (ఎం. ఎల్. సి.) గారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—

అత్యంత ప్రాముఖ్యము వహించియున్న జాతీయసమస్యవందగ్గుమున అతి పందిగ పరిణామములో తమ మంత్రివర్తులను రాజీనామానిచ్చి జేతగౌరవమును నిలబడెట్టిన యుద్ధకు మంత్రులయొక్క త్యాగమును, అత్యగౌరవమును నేను కొని యాడుచున్నాను. ప్రధానమంత్రిగారు కాననసభాదేశమునకు విరమముగా నడచుచు తమపదవి నింకను విడువకుండుట, వాధ్యతగల మంత్రివరదక్షి ప్రత్యక్షవిరధ్యముగా నున్నది. తమపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము కాననసభలో ప్రవేశ పెట్టబోలక పోవుటలను కాననసభ తన మొదటిసారి హైదరాబాద్ రాష్ట్రమును తల కిందుల గానించినది వీర చూచుచున్నాను. తమ స్వంతయంజ్ఞిచెంజెంబు నెవనల్పముపాత్రిలో విభేదములగల్గించుచు, నైపును కవిషును జూపిపూర్వమును చూచుకొనియున్న యితర పాత్రిలను విడిచి, రాష్ట్రీయ స్వరవిపాలనము చేయవలసినయెను తమతోగల సమయ, యితరపాత్రిసభ్యులను ప్రోత్సహించుచు, వీర తమ పదవిని గుర్తించుకొనవలయుచున్నాను. చాలి నుట్టరాయనగారి యాయచింతి వర్తనమును యిక నెక్కువకాలము వరకు సహించక, బడ్జెటు సమస్యమున వారిని పదభిష్టుల గానించెదగాక యని అన్ని పాత్రిసభ్యులకును నేను విన్నవించుచున్నాను.

సర్వపక్ష సమావేశము

సిక్కుల ప్రాతినిధ్య ప్రశ్న
అమృతసనా మార్చి 10:—సిక్కులకేంద్రసమితి యొక్క ప్రధాన కార్యదర్శియగు సర్దార్ ముఖసింగు గారిట్లు ప్రాయముచున్నారు:—కాననసభలయందు సిక్కు ప్రతినిధుల ప్రత్యేకించి ఎన్నుకొనబడవలయునని సిక్కుల కోరుచున్నట్లుగానున్న ఈ విషయమై సర్వపక్ష సమావేశముగని సిక్కులు పట్టు దిలపించుచున్నారనియు నిజీవల ప్రకటించబడినవార్తలు సత్యముకావు.

సిక్కులు ప్రతినిధులగూడ అన్నిసంఘములవారిచే పమష్టిగా ఎన్నుకొనబడవలయుననియు సిక్కులు కోరుచున్నారు. ఎన్నికలు జాయింబుగానే జరపవలయును. కాని కొంత నిర్దిష్టసంఖ్యకు లగు సిక్కు ప్రతినిధులు కాననసభలయందుండుటకై నిబాధనయండవలయునని సిక్కులు కోరుచున్నారు. (ఆ. పే.)

పాశ్చాత్యదేశములకు వెడలి యింక నెట్టిభావముల నాంగ్రులకు జాపుదురో అంతటిభాగ్య మాంగ్రుల కెక్కడో!!

నాటకము విలక్షింపదమ నీ క్రింది పద్యముల వ్రాసితిని.

- కా|| ఆ సీతాపతి కావదర్ గెడపి య వ్యాజానరాగంబుతో | దాసోహమ్మని రామయద్ర గొని యుద్ధవ్యాపారదర్పంబుతో | నే నద్భుత్తుడు సాధ్యసేమ మర నెన్ యిష్టానులో గూర్చుచున్ | ఆనుకొనుడె యా మహానటులనిత్య శ్రేయముల్ గూర్చుడిన్ ||
- కా|| పాండుమండె నామన మపూర్వత బాత్రల గాంచ నిపువా | రంగధరుండు; మేటి యన రాజనరేంద్రుడు; ప్రేమ మూర్తి చి | త్రాంగియొడ్రుపత్నియను నప్పటివృత్తులె యె రిజీమి యే | యంగము గాంచినన్ ముదజలాభిలాషలము నోలలాడెడున్ ||
- కా|| గానసూధాధంబు మన కర్ణములన్ గద తృప్తి జేయు నెం | దేని మహత్ప్రార్థనము నేత్రము మాత్రమే తుప్పిజే నెనెన్ | గాని, తెవిచ్చియంబు లొక కాలమునందె ముదంబు జెం | చునా! ఆననకారతత్తుముల సద్గత రాఘవచార్యభావముతో ||

నీ|| మంజులసంగీతధుగ్గుమును గోల శ్రీకారదాంబయే తీర్చవలెను | సరసనాట్యలీలాసచారురీ పిక్షింప రంభాదియంగనతో మ్రాన్పడెదరు | నాట్యానుసరనతో నైపుణి నారయ భరతదేశమున సంధ్రముము జెందు | రమ్యచిత్రాంబిత రంగప్రవేశముతో ప్రకృతివిశేషంబు మరుపజేయు | నదిర చిత్రాంగి నాయకాహావభావ | నైపుణుల గన్న స్థాణువుతో పల్లవించు | నిన్ని యన నీల నన్నిట మిన్న కాడె | రహిని శ్రీస్థాన నరసింహ రాయమూర్తి ||

కా|| వీరల వేషధారణము - వీరలభావ విలాసచాతురీక | వీరలహాసంపదంబు - వీరలగానమరీచివిదికత్ | వీరలపాత్రదోషము - వీరలనాటకకావర్తియుక్ | కోరినయేరితైన నొనగూడునె కవ్వతసంబు జేసిన్ || కవితన్న తొల్లడ వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, తెజవాడ.

అఖిలపక్ష నాయకుల సభ

నిన్న 11 వ తేదీని జరిగిన సమావేశము
సన్న ఢిల్లీనగరమున ద్వార అన్నారీగారి గృహము నందు సమావేశము జరిగినది. ఉపసంఘమువారు పంపిన నివేదికనుగూర్చి చాలసేపు చర్చ జరిగినది. పిమ్మట నీతిగవతిర్మానము లామోదింపబడెను.

(1) నాయకసభిహద్దు పరగణా, తెలూచిస్తాను, డిల్లీ అట్లీరు, మోర్ఖారా, మాట్ట, పెద్దపూలజిల్లాలు నను వీరిలో వేసి నేనగాని యిపు డున్న రాష్ట్రములలోనుండి విడదీయబడిన వానినైనగాని ప్రత్యేక రాష్ట్రములుగా చేయదలచినపుడు ప్రభుత్వపదతి-కార్యనిర్వాహకవర్తము న్యాయస్థానకాభిగ్రహాల నము మున్నగునవి యిపు డున్న రాష్ట్రములలో స్థాపించిని క్రొత్త రాష్ట్రములలోగూడ నేర్పరపబడలెను. (ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడెను.)

(2) సింధు రాష్ట్రమును విడదీయు విషయమున నవటి ఆర్కివరిసితులనుగూర్చి ముందుగా విచారణచేసినచో దీనిని పంపిరించుట కడుసులభముగనని తోచినందున అటుల సింధు దేశమును ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా చేయుటకు దీని ఆర్కివరిసితు ఆచుకలదా అనువిషయమునుగూర్చి విచారణచేసి త్వరితగోచరి నవేదికను పంపుటకు ఉపసంఘము నిశ్చయింపబడెను. ఆర్కివరిసితు అనుకూలముగా లేరెయిడల ఆలోచును తొలగించుటకు సాధనము లనుగూడ ఉపసంఘమువారు నూనింపబడెను. ఈ నివేదిక చేరి నపిమ్మట సింధు విభజనమునుగూర్చి సభవారు మరల సాకల్యముగా చర్చింపబడెను. ఇందులకు 1. హాజీఅబ్దుల్లాహానా, 2. ఖానుబహదర్ మానవాజాఖట్టా ఎం. ఎల్. సి. లార్డెనా నే నిచో లేక పేరు అబ్దులు మజీదు 3. ప్రాసెనరు చిట్టానీ 4. జయరాండాన్ దౌలతరాం 5. జమ్ము మెహతా (కరాచీ మున్సిసిపలు సంఘాధ్యక్షుడు) 6. భాషా యాశ్వరదాను సంఘ సభాధ్యక్షుడు డు సర్ పురు షా త్ర మదానుగా ద్ధవసంఘముగా నేర్పడవలెను. సర్ పురుషాత్తం గారి సంగ్రహమున కధ్యక్షులుగా నుండవలెను. ఈ తీర్మానము నకు హిందూ మహాసభా ప్రతినిధి పండిత దేవరత్న శర్మగారిొక్కరు మాత్రమే ప్రతికూలుగగా నుండిరి.

3. ఒక రాష్ట్రమున జనసంఖ్యలో ఏమతయువారిసంఖ్య యొనను విక్లిలి హెచ్చుగా నున్నచో స్థానములను ప్రత్యేకింపవలెనను విషయమును హిందూ సభ వారు ను సిక్కు సంఘము వారు ను గూడ ఆమోదింప లేదుగాని మహమ్మదీయసంఘమువారు మాత్రము దీనిని చాల పట్టుదలతో కోరుచున్నారు. అల్పసంఖ్యాకులను అధిక సంఖ్యాకులనుగూడ ప్రత్యేక స్థానములను కోరవచ్చునని కాంగ్రెసు పార్టీ ఏ-2 తీర్మానమునకు వ్యాఖ్యానము చేయుట కవకాశము క్షయ. జనసంఖ్యనుబట్టి స్థానముల నొసంగదలసను సిద్ధాంతము ననుసరించి సింగిలు బ్రాహ్మణులు మోటుపదగినో మిరియొక పదగతి నో యేర్పరచి దీనిని సరిపెక్కురింప వచ్చునుగాన దీనిని గూర్చి విచారణ చేసి సాధ్యమైసంతృప్త్యల నవేదికను పంపుటకొక ఉపసంఘ మేర్పరపబడెను. ఈలోగా వివిధమతముల ప్రతినిధులు తమతమ సభలలో దీనినిగూర్చి చర్చించి వారి పుత్తనవులను బడయగోరెదరు. మహాసభిసభలు దీనిని పరిష్కరించుటకు ప్రయత్నింప బడును. శ్రీమాన్ ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, వ.య్యకం శెట్టి సర్దారు మంగళవేగు, రఫీ అహమదు కిబ్బాయి, మాలానా మహమ్మదాల్ గార్లు ఉపసంఘముగా నేర్పరపలెను. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారి సంఘమునకు ఆధ్యక్షులుగా నుండవలెను. (ఈతీర్మానమునకు మహమ్మదీయ సంఘ ప్రతినిధులు ప్రతికూలుగగా నుండిరి.)

4. సమిష్టి నియోజకవర్తములు-వృష్టి నియోజకవర్తములు, భారతకావనసభలో సభ్యులు విధిచింబు (ప్రవృత్తును), అల్పసంఖ్యాకుల హక్కులను కాపాడెంబు ముగ్గునివిషయముల నుగూర్చి ఉపసంఘముల నివేదిక లింకను రాలేదు గాన అది ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడెను.

5. 22-2-28 వ తేదీని నిశ్చయింపబడిన ఉపసంఘము వారుపంపిన నివేదికనుగూర్చిచర్చించడమొనడి.అన్ని రాజకీయ, కార్మిక నాణిజ్యమత సంఘములకును యా నివేదికను పంపిరిచి వారి అభిప్రాయములును మేనెల 1 వ తేదీలోగా తెలుపవలెననికోరవలెను. 19-5-28 వ తేదీని బొంబాయిలో జరుగనున్న నాయకుల సభలో నానిని సమర్పింపవలెను. తమ ప్రతినిధుల కధికారమొసంగి. ఆ సభకు ముఖ్యముగా పంపునట్లు వివిధ సంఘములను కోరవలెను." (శ్రీ.పేను.)

ప్రెంచినునము ఒకటిన్నంబు పెద్దశబ్దముతో అనగా గాబిలోకురియునాన పడటవలన లండనులో దిగవలసినవెన్న. చీనాజాతీయవారులు త్వరలో పికింగును బట్టుకొనెద గనుచున్నారు.

1334 35 ఫస్ట్ లి మొగలిచర మహావంశావలివారి రిపోర్టు

(శనివారము తరువాత)

(3) (2) శేషం:—యెవరు యెన్ని ఆక్రమములు చేసి నను మన గ్రామములకు యావస్థుండిమి స్వాధీనముగ నున్న యంతకుమారు కన్న నరి జాగ్రత్తగా వుండవలయునని పంచాయతీవారి కోరిక:—

(4) (2) రొక్క ఆప్పుడు వడ్డీలు, మెహమానుల న్నూ, (3) ధాన్యపు ఆప్పుడు నామన్న (5) ఇతర సామాన్యవస్తువులకు ధరలున్నా తగ్గించునని పంచాయతీవారి కోరిక:—

(5) గ్రామములయందు మీద పన్ను వడ్డీ (అనగా రు 100-కి రు 10-00 లు, 0-12-00 వరకు ఆప్పు తెచ్చి అదే వడ్డీతో సర్కారుకు కట్టల పనులుచూచి కావలసిన రైతులకు యిట్లుండలేకండా యిచ్చి ఆప్పును వసూరుచూచి, మెహమానులు వగైరాలు తీసికొనుటకనే పంచాయతీవారి యుద్దేశము యింకను నెరవేరలేదు. యందువలనయే యావస్థుండి రైతులున్నా పట్టుచులేక కావలసినకోరిక పంచాయతీవారులకు తగు మైనసహాయ మొనర్చుటకు నిద్ర పడినయెడల దెహనుగ్రామము వలన యాయవస్థమును నెరవేర్చవలసినయే కోరిక:—

(6) పంచాయతీ తరపున రు 1000 లను ఆప్పుగా తెచ్చి ధాన్యం దాదాపుగా 10 పుట్లకు కొని తూము 1 కి 8 మానికెల వున్న నామను 5 మానికెలకు తగ్గించి కావలసిన యావస్థుండి గ్రామములకున్నా యిట్లుచూచిలిగినప్పుడు యిచ్చి నామన యా నామను తగ్గించినందున రైతులకి మొత్తముమీద ఘోరము 1 పుట్టి ధాన్యం లాభించినది. యింతే కాకండా తమ స్వంతములను చెరచుకొని యితర గ్రామములకుపోయి ఆప్పునుకుదుర్చుకొనుట కున్నా ధాన్యం తోలుకొనివచ్చుటకున్నా కలిగే పనినవ్వచును తప్పించడమైనది.

(7) గ్రామములో సామాన్యలాభముతో తప్పిపడ కుండా వ్యాపారము చేయువారు ఆతిలాభము కొరకు ఉప్పు వగైరా సామాన్యవస్తువులకు ధరలుజాస్తిగా పెంచినందున పంచాయతీవారు ఉప్పువగైరా సామానులను తప్పించి లాభము తేకుండా యిచ్చునట్లు యేర్పాటుచేసినందున ఇతర సామాన్యకారు కూడా ధరలుతగ్గించి సామాన్యలాభమునకే ఆమోదమువచ్చినది. యీయేర్పాటులను గ్రామములకు మొత్తముమీద ఘోరము రు 150 లు విగిలివుండును:—

(8) చేతిపనులు వగైరాలు:—యీ గ్రామములో వడ్రంగం కమ్మరం వగైరా అన్ని పనులు ఆయాకులములవారు చేయుచున్నారు. కూలిపనులు, నాలు, కోతవగైరాలు యీ గ్రామంలోనే కాకండా యితర చుట్టుప్రక్క ప్రాంతగ్రామములకు పోయి కూలీలు పనులు చేసుకొనుచున్నారు. మొత్తము మీద 100 కి 10 వంతుగా విదేశీగడ్డలన్నా 50 వంతులు వ తిని వడ్డీకిందుకొనిన్ని మిగత 40 వంతులు నూలు తప్పించుకొని నేయించుకొనిన్ని గడ్డలను కట్టుకొనుచున్నారు. మన గ్రామములో మొత్తము రూపములు 148 దిన్ని మగ్గములు 14 న్నూ వున్నది. గతసంవత్సరములో ప్రతి మనగ్రామములో జాస్తిగా ఫలింపలేదు. ఫలించినసంవత్సరములో మనవారికి కాబట్టిన మట్టుకు పూటలోవుండుకొని జాస్తి అయిన దానిని మాత్రమే అమ్ముకొనుటకుంచిది. యందువలనయే ఆందరును ప్రయత్నముచేసి బీదవారికి నూలువడ్డీకెడు పనిని పెట్టి వారివారి ఆదాయమును వృద్ధిపరచగోరుచున్నాము:—

(9) గ్రామ ఆరోగ్యము:—వ్యాధులను వచ్చినతర్వాత మాన్యుకొనుటకంటే, రాకుండ చేసికొనుటమంచిమేలు. గణక యీవిషయమై మురికిగుంటలు పూడ్చుటకున్నా యితర కళ్ళు ములు లేకుండావుంచుటకున్నా సాధ్యమైనంతవరకు యేర్పాటు చేయబడుచున్నవిగాని, రైతులు యీవిషయమై చేయదగినంత ప్రయత్నములు చేయుటలేదని చెప్పుటకు విచారముగా వున్నది:—యీవలన ఆరోగ్యవిషయమై చాలాత్రవసహించి ఆందరున్నా మురికినీరు వగైరా సంబంధముగా వచ్చుట అంటు వ్యాధులు మొదలైనవి రాకుండాచేయవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

(10) దారులు, దొంగలు బాగుచేయుట:—(1) గ్రామ పడమటి దారిలో గ్రామమునకు ఆందరికిన్ని యిట్లుండిగా త్రవ్వించబడిన శ్రీ పత్మనారాయణస్వామి వారిపేరిటి పాడు బావిని పూడ్చించడమయినది.

(2) బొడ్డువాడి దొంగన పశువులుగాని, బండ్లుగాని పోవడమునకు, నాగ జేముడు మూకుకొనిపోయినందునను, రాళ్లు అడ్డుముగావున్నందునను వీలులేకపోయినది. యీ లోపములను తొలగించి సవరదారిన బండ్లుధారాళముగా పోవునట్లుచేయడ మైనది.

7. (3) గ్రామములోనుంచి పశువులు మేతమేయు కం చెలలోకి పోవడమునకు గారలు సరిగా లేనందున రైతులచేల పందులలో పోవలసివుండెను. అట్లు పోవడమునకు చేలకు నవ్వు ము సంధించునని రైతులు వత్సకోకుండ వుండెవాడుక.

గత ఫస్ట్ లో యేర్పాటుచేయు యిట్లుండిలేకండ పశువులు పో ను 4 మార్గములను యేర్పరచడమైనది. పూర్వకాలములో మన పైట్లు మన గ్రామములకులను కంకరవేసిన రస్తాల మొత్తముగా ఉంచినారు. ఇందుకు నిదర్శనముగా కమ్మవారిపేరిటి పాడుగునను కాపువారిపేరిటి పాడుగునను అక్కడక్కడ మెరకప్రదేశముల మీద కంకర ఘట్టనచేసినచోట్లన్నా మంచినీళ్ళకు పొయ్యె దొంగయున్నా, మాలపల్లెకు పొయ్యెదొంగయున్నా చూడవచ్చును. మన పూర్వములు అంత మంచినీళ్ళలో ఉంచిన దారులున్నా, దొంగలున్నా, మన హయానులో వర్షముకురిసిన గో జాన నడువను వీలులేకుండా వుండు స్థితిలోకి వచ్చివున్నది. యిందువలనయే యావస్థుండి గ్రామములన్నా యీవింది బాగుగా పంటలపండిన సంవత్సరమందైనను వారివారి కత్తడ సారం సహాయముచేసి తిరిగి యావత్తు రహదారులను మంచి స్థితికి తీసుకొని రావలసినదిగా పంచాయతీవారి కోరిక.

8 నిమ్మజాన్యువరము:—(1) పంచాయతీ యేర్పడి నది మొదలు, నిమ్మజాన్యులు మొదలు బ్రాహ్మణుల పర్యంత ము ప్రతివారికిన్ని ప్రతిదినముననుసరింప నవ్వమైన మాంస ఉన్నట్లు తెలుపడమైనది. యందుకు నిదర్శనముగా శ్రీరామల వారి దేవాలయముయొక్క పురముధారాసముయనును (అనగా గడచిన యేం గా 3 వండుగోజాన బ్రాహ్మణసంస్కారము బదులు బీదలుగా ఉండెడు మాలమాడిగెలకు, యితర పనివాండ్లకు మాత్రమే భోజనము పెట్టబడెను. శ్రీస్వామివారికి నిజే డించిన ప్రసాదము ఆందరికిన్ని సమముగా వినియోగించబడెను.

(2) కూలివాండ్లకు రాగ క్రవ్యకమప్పడు రోజు 1 కి అనాదిగావుండే గింగితవ్వడు (2/3 మానికె)గా వున్న కూలిని 1 మానెకు చేసినాము.

(3) మాలమాడిగెలకు నాగున గింజలు యిప్పించి వాండ్ల వద్ద నాగు మొదలు కనుకొనడమే కాకుండా, మెహమానుల క్రింద యెరువును తీసుకొనుట వాడుకగా వుండెను. యీ వాడుకను తప్పించిన సవరయెరువును వాండ్ల యిష్టప్రకారం అమ్ముకొనడమో, స్వంత వుపయోగమునకు వుపయోగపడమో యెట్లు వీలో ఆప్రకారం చేసుకొననట్లు చేయడమైనది.

9. (4) ఫారెస్టుగార్డులు వీరిచేత కూలిలేకండా ఫారెస్టులైనాలోని అడ్డకొమ్మలు వగైరాలు నరికినదండ ఇందులకు తీయుట మొదలైనదండగ పనులను మాన్వించడ మైనది.

10. గ్రామంలో ఎవరన్నా కల్లుసారాయి త్రాగకుండా నున్నా కాచకుండానున్నా చేయడమైనది.

(11) శ్రీ అంకమ్మ అనే దేవతకు తిరునాళ్ళను పూర్వము జరుపుతూవుండెదమున్నా, అందుకుగాను కల్లు, సారాయి ని ధారాళముగా త్రాగడమున్నా వాడుక. యీ తిరునాళ్ళకేటలను నరుకుటములముగా గాని పై సారాయి మూలముగా గాని, వాటిని అనసరించిన యితరభక్తులకుగాని మొత్తము మీద సంవత్సరమునకు రు 500 లు ఖర్చు పెట్టడం వాడుక. క్రస్తుతం రైతులువుండు బీదస్థితిలో యీఖర్చు అనవసరమైనదని ఆపివేసినందున సవర రు 500 లు గ్రామ సమదాయమునకు విగి ననటుల యెంచుకొనవలెను. ప్రైవేట్వమును మాన్వించున దై వధీకీలోపము కలుగుననే ప్రదేశ్యముతో సస్యప్రదేశముల యందున, సకలజనులనులను పూజించబడెడు శ్రీరామలవారి వుత్సవమును జరుపడమైనది. యీ దేవాలయమునకు ప్రాకార ము పెట్టించుటకున్నా పునరధారణ సమయమున బీదలకు అన్నముపెట్టుట వగైరా అన్ని విధములైన ఖర్చులకు రు 41-0-9 మాత్రమే అయినది.

11. దొంగతనము:—(1) ఇండ్లలో జొరబడి వస్తువుల ను యెత్తుకొనిపోవుట, పాలములో గోరెలను యెత్తుకొనిపోవుట, కంటచేలొనుంచి కంకులు వగైరాలు కోసికొని పోవడం, గ్రామంలోనుంచి యితర గ్రామములకు పోవునపుడు యీ గ్రామ పోలిసేరలోనే దోపుస్తు పోవడం యీ మొదలైన దొంగతనములను సాధ్యమైనంతవరకు 100 కి 99 వంతులు మాన్వించడమైనది.

(2) సవర దొంగతనములను జీవించువారిని సర్కారు కేడి తీవ్రలో చేర్చించి, వారిని వ్యాపారం వగైరాలకున్నా, కూలిపనులకున్నా పోవునట్లు యేర్పాటు చేయడమైనది. వాండ్లను యీ యేర్పాట్లలో వుంచుటకు ఆందరు వాండ్లకు కూలిప నులు చెప్పిచేయించుటా చిల్లరపనులకు పోకుండా వుండురని నమ్మించున్నాము. వీండ్లకు పనిని కలుగజేయుటకు, బాపడి ఖండములోని కర్రను వీలలో కొనుటకు శ్రీమండి జమీన్ దారునివారికి తరఖాస్తు పెట్టినాము. ఏలంలోపాట రు 300 వరకు పెంచినాము. అంతకుపై పెడితే వస్తుమువచ్చునని వరిలి పెట్టినాము. ఏలంపాటలో మన గ్రామమునకు కాకపోయినను మన గ్రామ కూలీలకు కర్రకొట్టెడు పని కల్పించడ మైనది.

(12) క్రిమినల్, సబ్ కేసులు:—(1) గ్రామములో సాధ్యమైనంతవరకు తగవులాడుకొని గాయములుచేసుకొని అం దువలన యీర్ష్యలు పెంచుకొని కోర్టులపాలై చేడిపోవడ దని ఆందరికిని తెలుపడమయినది. సస్యపంకతులకొరకు తగవు లాటలుపెట్టుకొనెడువారికలతలు మాన్వి సాధ్యమైనంతవరకు అన్యోన్యమైతి కలిగివుండునట్లు చేయడమైనది.

(2) ఆప్పులయిచ్చిన సామాన్యములను అప్పుకోరాన్న వారి అస్తినిబట్టి సామాన్యములను సాధ్యమైనంతవరకు సివిలనుబోయి డబ్బుఖర్చు చేసుకొనకుండా రాజగోత్రస్థు నట్లు పలహాయిచ్చి పదిరు ఆప్పులను తీర్చుకొనునట్లు చేయడ మైనది. యీ పైరెండువిషయములలో నింకను జాగ్రత్తగా ఆందరున్నా యెంతయొక మత్స్యముగా వుండుమో అంతబాగు పడుచునని పంచాయతీవారి ముఖ్యాభిప్రాయము.

(13) విడిపాలంలోని కట్టెలు, కంపజిమయం:—(1) ఇంతకుపూర్వము మొగిల్చర్ల ఆనాధీనములోని కట్టెలను, కం పలను, యీగ్రామములకు తెలుకండా కొందరురైతులు యితర పూర్వలోవుండెడు వారివారిపట్టుబడు స్నేహితులకు తోలిపం వుతూవున్నందున యీ గ్రామమునకు కట్టెలనే యిట్లుండి నచ్చినది. సవర కట్టెలను తోలిపపు వాడుకను నిలిపి వేయడమైనది.

(2) రైతులపునయోగమునకు కొంతపరశములో మా త్రము కట్టెలముకొట్టుకొంటూ ముగింపుకొనలేకండు కాబట్టి చేయుచూ ఆడవిని, పెంచుచూవుచ్చాము. అంతయు యింపూ యినంత స్థితి యెన్నివిధముల గాని విలంబిస్తుండునట్లు ప్రయత్నముచేసినను గ్రామములకు కాబట్టి విలంబిస్తుండు వారలకు యిట్లుండి తిబ్బింక దేయున్నది. శ్రీ శివస్వామి ఫారెస్టు అధీపరు వారదాడవచ్చునపుడు ప్రస్తుతపుండు పరిసితులను మనవిచేసి వారిద్వారాగా యీ కట్టెలయిట్లుండిన తొలగించుకొనవలెనని ఉద్దేశించియున్నాము.

(14) (1) ఫారెస్టురిజర్వ్ కంచెలలోని చెట్లను వగైరా లను నరుకుకూడదని యెన్నివిధములు ఖండితముగా చేసినను మనగ్రామములలో యీసరికి 4 గరు దొంగతనముగా యేపె నారకనిన్ని, మంచపుకోళ్ళకనిన్ని, ఆరె యేపచెట్లను కొట్టి నారు. పై 4 కేసులున్నా శ్రీఫారెస్టుడివార్డుమెంటువారికి రిపో ర్టుచేసినాము. మగ్గురు కంపాండుకుబిప్పుని ఫీజుకట్టినారు. 4 వ కేసునుగురించి యింకనుప్రత్యర్థురాలేదు. వైవారిచ్చిన జా ల్మనాలను జ్ఞాపకముంచుకొని మనగ్రామములు యావస్థుండి న్ని వారునరుకుకుండా వుంటూ ఇంకొకగ్రామములు నరుకుడు లుచేయుకుండా కంచెలలోనికర్రను కాపాడ గోరుచున్నాము.

(2) ఫారెస్టుగార్డులు అక్కంపేటలోకాపురంపుండిన్ని సవర గ్రామములయొక్క మనగ్రామ రు 26-27 క్వ కంచెలలోను విడిపాలములోను కట్టెలనుకులలను విచారించక ఉపేక్షచేయు చున్నారు. యీసరకున్న వారిపేరిటవల్ల జరుగుతున్నవిని కొం తయోచించవలసివున్నది. ఒక్కటివాలగుంటలో ఒక చెట్టును న రికినారు. వైసవవారిందవదిన రిజర్వ్లోని నరుకులను గురించి యావస్థనుండి సర్వవిధముల పోబుట్టతీసి నిజమైనదొంగలను స ర్కారుకు పట్టి విప్పగించుటకు ప్రయత్నము చేయవలయును. మనవిడిపాలములోని నరుకుల విషయమై శ్రీ కరణంగారు రివి న్యూవారికి రిపోర్టుచేపున్నారు. ఆవిషయం విచారణలో వున్నది.

(15) ఈ రిపోర్టులో సమూహైన విషయములు నెరవే ర్చుటకు ఆందరుగ్రామములన్నా సర్వవిధములను పంచాయతీ వారిమెడల విశ్వాసంపుంచి వారిపోయేకథించి తోడుపడినం దులకు యావస్థుండికి పంచాయతీవారు కృతజ్ఞులయి వున్నారు. గతసంవత్సరములలోకంటే ఇకను వచ్చేసంవత్సరములో చేయ బోవువాటియందు అతిజాగ్రత్తగా ఆందరుగ్రామన్నా కలపపుంటే నేకాని మనగ్రామము బాపడము. గడుకు యావస్థుండిన్ని ఒకేపూరికతో ఆర్జివిధములకు గ్రామమును బాంపరముకొను టకు తగుమైనంత సహాయము చేయుచుగన నమ్మించున్నాము.

పి. శేషయ్య,
అధ్యక్షుడు.

తిరుమంగళం తాలూకాసభ

సరదరాజులునాయుడుగారు అధ్యక్షతహించుట
తిరుమంగళం, మార్చి 12:—సరదరాజులునాయుడు గారు తిరుమంగళం తాలూకా సభాధ్యక్షులను మధురలో కాంగ్రెసువారు మునిపూర్వక సాగితే మొసంగిరి. తిరుమంగళం సభ నేడు నాలుగుగుంటలకు సమావేశమయ్యెను. నిత్యనందం గారు స్వాగతోపన్యాసమును చదివిరి. సరదరాజులు నాయుడు గారు అధ్యక్షోపన్యాసమును చదివినపుట్టు హాకీంఅబ్దుల్లాఖాను, హుక్మింద్ విష్ణుదాసు, సిస్ట్రాప్రభువుగార్లు మరణములకు విచారము చెల్చుచు తీర్మానించిరి. నీలపత్మ్యగ్రహములను అభినందించుచు, నాభామహారాజా గారిని నిర్బంధించుటకు నిందించుచు తీర్మానించిరి. మంత్రిపవ పురుకు రాజీనామా నోపంగినందుకు ఎ. రంగనాథమహర్ష్యారు ఆరోగ్యస్థాని మదల్కూరుగార్ల నభినందించుచు, ప్రభుత్వము వారిచర్యను నిరసించుచు తీర్మానించిరి. సభనాడుఖర్చుదవ్వమును నిర్వాహకార్యక్రమమును పునరవసరింప తీర్మానించిరి. 144 నెక్కును ఉత్తరువును ఉల్లంఘింపనందుకు రాగై నెనునామలను నరసించుచు హాకీంమాలానాగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించ చలచిరికాని అధ్యక్షుడు నిరాకరించిరి. రాత్రి 7 గంటలకు సభ ముగిసెను. (శ్రీ. ప్రెసు.)

ఈ ప్రకటనయొక్క కాపీ తూర్పు గోదావరి జిల్లా జాయంటు స్టాకు కంపెనీల అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారు వారియొద్ద
1913 నవంబరు VII వ ఆర్డరు 92 (2) వ సెక్షను ప్రకారము దాఖలు చేయబడినది.

ది ఈ స్టాక్ ఇండియా మాచ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

[1913 వ నవంబరు (VII వ) ఇండియన్ కంపెనీల ఆర్డరు ప్రకారము కూర్చబడినది.]

పూర్తిగా సమకూర్చుటకు అధికారము గల మూలధనము రు 8,00,000 లు.

వాటాకు రు 10 ల చొప్పున 80,000 సాధారణపు వాటాలుగా భాగించబడినది.

ప్రస్తుతము వాటాదార్లవలన రాబట్టుకొను మూలధనము రు 6,00,000 లు.

నడరు (రు 6,00,000) మూలధనమునకు వాటాదార్లు చేర్చుకొనబడుదురు. వాటాదార్లు దిగువవిధమున తమ వాటాలసాము పట్టించవలెను.

వాటా 1 టీకి రు 5 లు మొదటి దరఖాస్తుతో, రు 3 లు వాటాదార్లుగా చేర్చుకొనబడిన తరువాత, రు 2 లు మితిచేండు నెలలకు.

డైరెక్టర్లు.

1. మ-రా-రా-శ్రీ, రాజా ఏ. విశ్వసుందరరావు బహద్దరువారు, వేగయమ్మపేట యెన్టీటె జమీందారు, వేగయమ్మపేట, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.
2. " జేశోధారక కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఆంధ్రవత్రికాధిపతి, ప్రాప్రయిటరు, చెన్నపట్టణము.
3. " బాతురుపండా వెంకటరమణమూర్తిగారు, ప్రాప్రయిటరు, చెన్నపట్టణమునందలి మెనర్సు లూయీడ్రెయిఫసు కంపెనీ ద్వితీయ విశాఖపట్టణము.
4. " నేటి వెంకటసోమయాజులు గారు, అగ్రహారముదారు, వెనుకటి గవర్నరు మెంటు స్ట్రీడరు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, తాలూకాబోర్డు వెనుకటి ప్రెసిడెంటు, రాజమహేంద్రవరము.
5. " డబ్ల్యూ. ఏ. రావు ఎన్ట్రైవర్లు (ఇన్వోయిసర్స్), కలకత్తా యందలి మెనర్సు మిస్ట్రు లూయీడ్రెయిఫసు కంపెనీ కంపెనీలో వెనుకటి అసిస్టెంట్, "పార్కు హౌసు", రాజమహేంద్రవరము.

మేనేజింగు ఏజెంట్లు

డబ్ల్యూ. ఏ. రావు, పార్కు హౌసు, రాజమహేంద్రవరము.

ఆడిటరు

ఎ. ఎస్. ఎస్. ఆర్. శర్మ, జి. డి. ఏ., రాజమహేంద్రవరము.

బ్యాంకరులు.

ఇంఫీరియలు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, రాజమహేంద్రవరము.

వకీళ్లు.

మెనర్సు పార్కు బ్యూక్ అండు కంపెనీ, కి, ఎన్ట్రైవర్లు రోడ్డు, చెన్నపట్టణము.

అగ్రిఫుడకల పరిశ్రమలో నిపుణుల గల సలహాదారు

ఏ. పీ. ఘోష ఎన్ట్రైవర్లు, ఎమ్. ఎస్. సీ. ఐ. (లండను) కలకత్తా.

రిజిస్ట్రారుడు ఆఫీసు

"పార్కు హౌసు" గ్రూపు ట్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రము.

తెలిగ్రాఫులకొరకు చిరునామా:— "లూసిఫరు", రాజమహేంద్రము.

వలయువారికి ఈ కంపెనీ తాముకు ప్రాన్సెక్టసును

(Prospectus) దరఖాస్తు ఫారమును

(Application Form) మా రిజిస్ట్రారుడు

ఆఫీసునుండి పంపబడును

నెంకటరామశాస్త్రిగారు లామెంబర పద్ధతికి రాజీనామా సోపగుట

గవర్నరుగారవలంబించిన వైఖరికలన చాలమువారు
కాస్త్రీయపనుస్యలు పంభించుచున్నవి. కాననపథివారి
శ్వాసమున్నంతవరకు ముత్రములు అధికారమునందుండవలెనా
లేక, గవర్నరుగారి ఇష్టమిట్లకాలము? గవర్నరుగారి
జాంతమునఁగోరింపువెదిల - కాననపథిలో సైమనుకమనము
బహిష్కార ప్రతిపాదన కనమాలముగ పముతుల నొసగిన
మండి పథ్యులలో సెవ్యరున గూఁక ముత్రవిడవట కంగీకరింప
జాలరు. ప్రభాహితేజివరమున కేగిన్నికగన్న సమ్యులడదను
బహిష్కారము రిజిస్ట్రేసే యున్నారు. ముత్రము లేనట్లము
పచ్చికంజకాలమే యుండవలెనుగాని కాననపథి విషయమున
అధికారములేదని గవర్నరుగారి విషయమున గావించిన
వాక్యానుమతంబే కాననపథి కవమానకరముగ
విషయమెద్దియనులేదు. (కాంగ్రసుపక్ష సానముల
నుండి వివాదు వివాదానంతరంబు ఇచ్చి యిట్లుగనుబృహదనుగా
రిగారి విశ్వాసహాహిత్య ప్రతిపాదన లిగిపోయినంతిమత్రమున
కాననపథివారు తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొనినది నేనే
మాత్రమును అంగీకరింపను మానయమున పథివారు తమ నిశ్చ
యమును లిగి గ్రహపరుపవలెనని గోరుచున్నాము.

కాపనపరచారి విశ్వాసము ననుభవించుచున్నంతవరకు, మంత్రుల తొలగించుటకు ఏగవర్తనను అధికారముండరాదు. కాపనపరచారి తీర్మానమును తమ అధికారము నుండి గి సంతాపించుకొనలేదు. మంత్రి సరిగ్గా వ్యవహరించుచుండేనా లేనా యనువిషయమును నిర్ణయించు నధికారము కాపనపరచకు గలదు గాని గవర్నరుకు గాను (ఎనుడు వినుడు) వంతులు కాపన పరచకుమత్రమే బాధ్యులు. కాపనపరచారి వ్యవహారములకు ప్రతి కూలముగ వ్యవహరించుచున్న ప్రజాపరిపాలనా సిద్ధాంతముల కన్నిటికిని ప్రతికూలముగ వర్తించుచున్నారు. ప్రజాపరిపాలన సంస్థల సమూలము గ క్షిణి మొదలగుచున్నది. (వినుకు వినుకు) అందుచే కాపనపరచారి తీర్మానమును బాగ్ తగ్గ పరిశీలించి తమ అధికారమును నిలువ జేసికొందురని నమ్ముచున్నాను.

ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగాడు ముగించు తమ యుగోగ కాలమున గవర్నరు తనపై గవర్నరచిన ఆదరణకు కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. (పార్లమెంటు.)

అగ్ని:—నిమిషముకొనిన మంత్రి ప్రకటనను గావించి నపిమ్ముట ప్రభుత్వ పథ్యములో నెవరైన యొకరు తిరిగి బహులు చెప్పవచ్చునని నిబంధనలు లేవునున్నవి. రంగనాథ మొదలి యారుగాడు గూడ మరెయ్యక ప్రకటన గావించడమిది. ప్రభుత్వ పథ్యములు రెండిటికిని చివరకు జవాబు చెప్పెదరా లేక వేరొకరు రెండుజవాబు లొసగెదరా?

సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు:—ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగాడు ప్రకటనకు ప్రభుత్వపథ్యము ప్రత్యుత్తర మొస గిన పిమ్ముట రంగనాథ మొదలియారుగాడు తన ప్రకటన గావించ వచ్చును. అటుపిమ్ముట ప్రభుత్వపథ్యము తిరిగి జవాబుచెప్పిన బాగుడును.

గౌ. సర్ మాధురైయ్యగారు:—ప్రభుత్వమువారి తరపున డాక్టరు నుబ్బురాయనుగారికక్కరే చివరకు ప్రత్యుత్తర మొసగెదరు.

గౌ. రంగనాథ మొదలియారుగాడు

రంగనాథ మొదలియారు తాను మంత్రిపదవికి రాజీనామా ని య్చుట కు గల కారణములను వివరిం చి, ఎవరు మంత్రులగుననుచుగూడ, వైరను కమిషను బహిష్కరమును మాత్రము వసలరాదనియు, బహిష్కర సిద్ధాంతము నంగీరించి ఎవరు మంత్రులగునను తనకిష్టమేననిరి. (బిర్యుపన్యాసము లేపు సమగ్రియగ బ్రకటింపబడును)

గౌ. డా. సుబ్బారాయన్ గారు

ప్రభుత్వమువారి తరపున ప్రభుత్వ మొసగుచు తనపై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మాన మొడిపింపుటకు గవర్నరు సార్వత్రిక వ్యాఖ్యానము సరియైనదేనని, తానే ప్రధానమంత్రిగనుక, తన తో నేకిదివింప వారిని మంత్రిపదవులయందుండరాదని గవర్నరుగారు చెప్పుట సక్రమముగనే యున్నదనియు నుడిచిరి (జప్తిను పక్షమునండి పార్లమెంటు).

చెన్నకెరమున హార్తాలు పోలీసుచర్యలు

పిమ్ముట పత్తి మెంటరీగ్రాంటులపై శక్తిబరిగెను. గౌ. ఉస్మాన్ సాహెబు గాం పోలీసుకార్యక్రమ 305830 పత్తి మెంటరీ గ్రాంటు నొసగవలసినదని కోరిరి.

అయ్యుడేవర కాళేశ్వరరావుగారు గ్రాంటులో రు 100 లు కట్టించవలసిన సవరణ నుపపాదించుచు, చెన్నకెరమున ఫిబ్రవరి 8 తేదీ హార్తాలు దినమున పోలీసుల చర్యల నిరసింపిరి.

బీరీరు అహమ్మదు సయ్యదుగారు, డా. మల్లయ్యగారు సవరణను రుపరచిరి. డి. బి కృష్ణనాయర్ గారు ఎదిర్చిరి. సి. యస్. గోవిందరాజ మొదలియారుగారు సవరణను బలపరచుచు పోలీసువారు హార్తాలు ఆల్టరల సందర్భములో ఉపేక్ష జపించుటయేగాక దుండగిండును ప్రోత్సహించి రినియు తమకు తెలియనని పలికిరి. మలబాడనండి వందల కొలది స్పెషల్ పోలీసువారి, గొనివచ్చి కాంతి మనస్సులగు వదలగాను పోలీసుల భయపెట్టుటకై సాయుధ హస్తలను బిగ్గువెట్టి దిష్ట్యుట నెమనుకొనును బహిష్కారోద్యమమును సడలజేసి బహిష్కారప్రదర్శనముల నణచుటకేగాని కాంతి సంతోషము గాదని పలికిరి.

శ్రీ. గాడిదర్ల వారి సర్వోత్తమరావుగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు పోలీసువారు గావించు చర్యల నన్నిటిని సమర్థించుటయే భారతదేశమున దధికారవ్యవస్థయొక్క పని యని యు, హార్తాలు దినమున నుల బారు నుండియు తదితర ప్రాంతముల నుండియు కొనిరావసిన వందలకొలది స్పెషల్ పోలీసు వారు పురపాలకులను పటాలోపముగ దిష్ట్యుటకై మరెట్టి ఉపయోగకరమును పని గావించియుండ లేదని పలికిరి. చెన్నపురి గొప్పపట్టణము. పురముందు కాంతి సంతోషము గావించుటకు తగినంత పోలీసుదళముగాని సైనిక దళముగాని, లేకపోలేదు. హార్తాలు జరుగదని ప్రకటింపబడిన పిమ్ముటను యిట్టి పోలీసుదళములను రప్పించుటకు కారణమేమి? కమిషనుకు ప్రతికూలముగ గావించబడు ఎట్టి యాందోళనను, నిరభయముగాని అభివేషణలయినను యుద్ధోద్యమ తప్పిల్లటి పోలీసుదళమును గొనివచ్చుటలో శరొక యుద్ధోద్యమ లేదు.

ప్రభుత్వముయొక్క ప్రతిష్ఠను గాపాడుటను కారణమునప్ప యెరులకు వేరొక్క కారణ మేమియు లేదని పలికిరి.

దొరై రాజుగారు:—ప్రతిపాదన నాజేపించుచు స్వ రాజ్యపక్ష పథ్యము ప్రభుత్వముపై తమ యాయాధముల గురి పెట్టుటకు నూతనావకాశము నొకదానిని సృజించినందులకు వారి నభినందించుచున్నామని పలికిరి.

స్వరాజ్యపక్ష పథ్యము:—ఓ ఓ అను శీకలు.

దొరై రాజుగారు:—నేను నామినే లేడు ఇట్లుండనైనను నాకు మనస్సాక్షి గలదు. మిఁకల విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నుపపాదించునపుడు సభకు రాకుండ నుండలేదు. మిఁకల ప్రజలు ఈ ప్రకటనను బురికొల్పి మిఁకల మిఁకలలో నుండి పిమ్ముట. పోలీసువారి పైబడి వారిని నిందించుచున్నాడు. స్వరాజ్యవాదుల సంగతి తెలిసినవారగుటవలన ప్రభుత్వమువారు హార్తాదినమునే నిలిపివేయుచుండుటలో చాలలోపము గావించిరి.

శ్రీ సత్యనారాయణగారు:—మిఁకల లామెంబరగ నుండిన అట్లే గావించెడివారు గావించు. (నవ్వు) ఘోషారసమునునుగుచే సభ ఆంతరిక్షముగింప బడెను.

కాళేశ్వరరావుగారి ప్రతిపాదన ఓడిపోవుట

ఘోషారసంతరము కాళేశ్వరరావుగారి పోలీసు గ్రాంటు తీరగార్చిన ప్రతిపాదన ఓటునకు పెట్టుక 27 గురు అను కూలముగను 58 గురు ప్రతికూలముగనుండుచే నిరాకరింపబడెను. జప్తినుపార్టీ వారందరు ప్రతికూలముగ ఓటుజేసిరి. మంత్రి పదవులు వీడిన రంగనాథం, ఆరోగ్యస్వామి ముదల్యార్లు ప్రభుత్వపక్షమున ఓటుజేసిరి. "స్వతంత్రపక్షములో" నెక్కనము 3 ప్రతికూలముగనే ఓటుజేసిరి స్వరాజ్యపక్షమువారు అందరు అనుకూలముగ ఓటుజేసిరి. మొత్తము పోలీసుగ్రాంటు ఓట్లు లెక్కింపనవరము లేకుండగనే ఆమోదింపబడెను.

అమృతాంజనం డిపో వారి

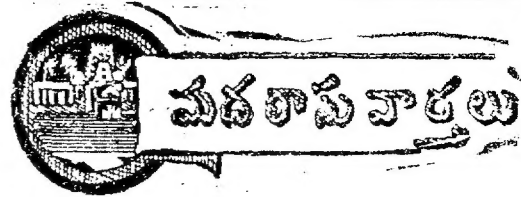
సుప్రసిద్ధా మధముల జాబితా

	రు.ఆ.
1. తీర్థరసాయనము మాత్రము అశీర్గమునకు	1-2
2. వజ్రగుళికలు భాతుపుష్టికి	1-1
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-5	0-18
4. అమృతాంజనము సీసా 1-5	0-10
5. మూలకంకు తెలము డబ్బి 1-5	0-1
6. తామర తెలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కలరా మాత్రము, వాంతి భేదులకు	0-8
8. తేలముందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-5	0-8
9. దంతకూహారి, పండ్లపోటుకు	0-4
10. కర్మకూలహరి, చెవిపోటుకు	0-10
11. గజ్జిక తెలము, గజ్జిచీడులకు డబ్బి 1-5	0-4
12. పసుళ్లకు తెలము, శీతపసుళ్లకు	0-6
13. కేలకు మందు సీసా 1-5	0-0
14. చందన అత్తరు 1 డౌన్సు	2-8
15. కుమ్మకు తెలము, డబ్బి 1-5	0-8
16. దంతమార్గము, పండ్లతోముటుకు	0-2
17. నుఖులగోమత్రము	1-6
18. నుఖులగోమత్రము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	8-4
20. మోహినితెలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-5	0-8
22. గ్రహణిమాత్రము డబ్బి 1-5	0-0
23. జాలాబి మాత్రము, మలబద్ధమునకు	0-0
24. కుసుమారీమాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-5	1-0
26. కళహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు	1-8
27. కళహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బనములకు డబ్బి 1-5	0-8
28. నుందరి తెలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-5	0-8
29. శిరోవేదన మాత్రము, తలనొప్పులకు	0-12
30. శ్రీతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బనమునకు మందు	2-0

తామర తెలము

డబ్బి 1-5 0-6-0. 12-5 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చక్కముమీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్యములోగాని, గోళ్లలోగాని పుట్టుచున్నది. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

మద్రాసు ట్యూటల్ రియలు కాల్చే:—12-8-28 వ తేదీ నండి మూడుబడి 1-6-28 వ తేదీని వరకు తెలువ బడును.

భారత యువకసంఘ జన్మదినోత్సవము:— 18-8-28 వ తేదీ ఆదివారమున సంఘముయొక్క కాళా సంఘము లన్నిటియందును జరిపబడును.

మద్రాసు మద్యసంగ్రహ:—10-8-28 వ తేదీనో అంతమున వారములో మద్య విక్రయాన్ని 10 మంది, గాల్ఫింగు, వల్ల ఒకరు, కాలా ఆటకులకు ఒకరు, మరేరి గూర్చి 28 మంది యితరజ్వరములపల్ల రి నురు, మరేరి చిరి.

మొసూరు అగ్రికల్చరలు డయిరీఫారం కంపెనీ లిమిటెడుకొలండును:—ఈకంపెనీలో వైపుస్తాకు కం పెసేషను బీరోమాడ చేరియున్నది. బీరుపంపిన కాలంవరకు చేరినది. దీనియందు పశుశ్యామలయరు శ్రేత్రమును దానియందు వృక్షములు పూలముక్కలు మున్నగునవియును అన్ని చక్కగా రంగులతో చిత్రంపబడెను. కంపెనీ కార్యస్థానము బెంగళూరు.

రాకపోకలు:—గవర్నరుగారి ప్రైవేటు సెక్రటరీ యగు ఇ క్రానాను స్వీట్సుగాను గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి కొలంబో మీదుగా ఇంగ్లాండునకు వెడలిరి.

రా||బి|| సి. వి. రంగారెడ్డిగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి కర్నూలు వెళ్లిరి.

రామభోధంగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి విజయ నగరం వెళ్లిరి.

ఆర్యవిశ్రు ఆలెగ గారు, శ్రీ ముతులు హాసకౌస్వత్త మరాపు, ఎతిరాజులనాయకుగార్లు నేడు మద్రాసువచ్చిరి.

హార్తాలు శిక్షలు

లాకాల్ జి విద్యార్థుని విద్యార్థివేతనము కొట్టి వేయబడుట

లాకాల్ జిలో బి. ఎల్. తరగతి విద్యార్థియు, లాకాల్ జిలో విద్యార్థి సంఘాధ్యక్షుడును అగు సి. వెంకటప్పయ్యగారు ఫిబ్రవరి 8-వ తేదీన హాజరుకానందున నాతనికి కక్షగా కాల్ జి యధికారు లతలి విద్యార్థివేతనమును కొట్టివేసిరిని తెలియుచు న్నది వేతనముమొత్తము 8 మారు రూ 850. ఎల్. ఎల్. పరీక్షతో ప్రధానస్థాన మాకృషించినవాని కీ వేతనమువచ్చును. ఫిబ్రవరి 8-వ తేదీనండి ఎక డెమికు సంవత్సరాంతమునకు నయిన మొత్తము రూ 50 లను వెంకటప్పయ్యగారు గోల్పోయిరి. (శ్రీ తె.)

శ్రీతిరికు విశ్రవిద్యాలయము, పల్లిపాడు, ఇందుకూ రేట్లపోస్తు, నెల్లూరు.

బడవ వార్షికోత్సవావ్యవర లేఖ స్వశ్రీశ్రీ ప్రభువనాను సంవత్సర స్థాబ్ధులు బ...లు గు రవారము (21-3-28) సాయంకాలము 2-30 ఘంటలకు శ్రీమంత్రి వి.భాష్యంఅయ్యంగారి ఆధ్వర్యంలో బి.ఎ., బి.యల్. గారి (నుండలియ న్యాయాధికారి) యాజమాన్యమున నెల్లూరు శ్రీ వెంకటగిరి మహారాజుగారి కళాశాలయందు వై విద్యా లయముయొక్క యైన వార్షికోత్సవము జరుగను.

ఇంకను శివయ్య, అధ్యక్షుడు.

సిందురాప్రములోని గొప్పవర్తకుడు కన్వించుటలేదు

సిందురాప్రములోని రోహివేట్లములో 17 కినుల నుండి దామాలాఅను ఒకగొప్పవర్తకుడు కన్వించుటలేదు. అతడు చంపబడియుండునని ప్రజలు ఊహించుచున్నారు. పోలీసువారు అవోకేషియలేక యున్నారు. అతడు కన్వించక పోయినందున ప్రజలు హర్తాదినము జరిపిరి.

లాక్సానాకేయలో తీర్పు

మోదరాబాద, (సింధు) మార్చి 12:—లాక్సానా బొమ్మికులోని మహమ్మదీయ ముద్దాయిలందఱు బిల్లాజిజేతే భిడులచేయబడిరి.

కృష్ణానాథ ముదలియారు ఆరోగ్యస్వామి ముదలియారు

శ్రీశ్రీశ్రీ

చెన్నపురి పౌరుల యభినందనములకు పాత్రులౌట

ప్రభావామాత్యుని చర్యను నిరసించుట

కావలసినది అత్యధిక సంఖ్యకు యొక్కయు, ప్రజాప్రతినిధులయొక్క నిర్ణయముపాతము నైపును సంఘమునకు బహుశా, ఆత్మగౌరవప్రధానములై తమయూహ్యపదవులవలె, యసమాన దేశభక్తి, నిరపధికత్వగల యుక్తతలచిన శ్రీయుతులు, ఏ. రంగనాథముదలియారు, ఆరోగ్యస్వామి ముదలియారుగారు ఇరువురను అభినందించుచు వాదించిన త్యాగమును కొనియాడుటకై నిన్నటి సాయంత్రము గోఖలేభవనమున కాంగ్రెసుసంఘ యజమాన్యమున సభ జరుపబడెను. శ్రీ సి. యస్. గోవిందరాజ ముదలియారు గారు సభ కార్యక్రమ వివరించిరి.

అధ్యక్షులు

ప్రభుత్వము మాట్లాడుచు నైపునుసంఘము భారతప్రజాకల విరూధముగ నెట్లు నియమింపబడినదియు, భారతీయులు కమిషను సేవికలగు బహిష్కరించినదియు తెలిపి ఇంతటి నిర్వాహణముగ కమిషనువారు బహిష్కరింపబడినను తమ కేసులను సత్వము గలిగినదియు, భారతీయులు ప్రభుత్వమువలెనున్నారనియు ఆ సత్య వాస్తవము ప్రపంచమున బలవంతముగా ప్రతిపాదించుటకు యొక్కయు ప్రతిపాదనలకు యొక్కయు అక్రమచర్యకు ఖండించిరి. చెన్నపురి కాపనసభలో నైపును సంఘ బహిష్కరణ తీర్మానమునై నీర్వీర్యము కృతీయామాత్యు లిరువురును కలుగుటగలది తమ యాత్మగౌరవమును నిజపుకొన బాలివన ప్రభావామాత్యుడు దాక్కుట ఏ నున్నారామకగాను ప్రజాభిప్రాయవిరుద్ధముగ వర్తించుటయేగాక సమ్యక్ముగ గైకొన సమమును సభనంది వారిపోయి తన భీరుత్వమును వెల్లడి చేసెననిరి. ప్రధానమంత్రిగారిని యుద్దేశించబడిన వివాద రాహిత్య తీర్మానమును చర్చించుటకు 42 రు సభ్యులు సభలో నందుట తలపించలేదను నెవరైన ఆ నిర్ణయమును ఆధారముగ నైకొని సభలోకి ప్రధానమంత్రియందు వివాదము గలదని ఆపార్థ మొనరించుటలో గవర్నరుగారు గావించిన ఆశ్చర్యమును అతీతముక చర్యకంటెను మించినది తేలికటి యుండబోవనిరి. స్వీర్యము కృతీయామాత్యు లిరువురును గవర్నరుగారికి ప్రాసిన సమాధానములో తన గాఢదేశభిమానమును మహాభ్యుచితవారబుడిచి వెల్లడించిన పల్లెరి.

శ్రీ యస్. నరేంద్రమూర్తిగారు

పిమ్మట మాట్లాడుచు ఏది ఎట్లు జరిగినను నైపును కమిషనులో సహకారము గావించి కృతనిశ్చయములై యున్నవారు చెన్నపురియందు మువ్వరు గలరనియు ఒకరు గోషెకు ప్రభువుగారును (నవ్వు) మరొకరు తమ విశ్రుతు దాక్కుట నున్నారాయనగారును, మూడవవారు మద్రాసు మొయియ ప్రతికా సంపాదకులనియు పల్లెరి. (నవ్వు) బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు భారతీయ ఏజంటుగావున అధికారతీర్మానము ప్రభువుగారును లాక్సెకు గాలాగారిలై ఆత్మగౌరవమును సమ్యక్తీకరించునన్నాక్షియను నెవరైన ప్రధానమంత్రిగారు నైపునుకమిషనువ్యాగమును లేనిదానిని ఉన్నటు అగ్గియెరుగు గోరింతు కొండెరింతుగ తేసి అసత్యవార్తలను ప్రకటి. చుటకై మొయియప్రతికా సంపాదకులను మువ్వరు సహకారము సలప నిశ్చయించిరి. తమకు గావించబడిన సత్కారములగుర్తిలేనిదానివార్తలన్ని సృష్టించి న్యాయిక ప్రకటనమును గావించుకొను పోయమైన నీతి దిగుంటి కామలో కమిషను సభ్యుల నిదివరలోనే జూచియుండలేదు. పర జాను నైపునుగారు చాల నిపుణుడగు వ్యాపారాది యని వినియున్నను, వ్యాపారాదియొక్క పని కపలేనికేమున సత్యముని నమ్మునట్లు వాదించుటయే (నవ్వు) అట్టి కార్యనిర్వహణయందు నైపునుగారు ప్రవృత్తుమును వెల్లడించినట్లు నిర్ణయము. అసోసియేషన్ యొక్క మొదలగు వార్తలసంపుటి జన్మిలను లోబరుచు కొని అసత్య ప్రచారమునకు గడంగివారు. ఇట్టి ఆధోగతికి దిగినవారు వ్యాపారమును విచారించుట కవసరములే దువాపుతేసి యున్నారు. వీరి నిష్పక్షిక స్వభావము వీరి చర్యలవలన ఇప్పటికే బాగుకముని తెల్ల మెనది.

జాతీయపత్రికల కొకమాట

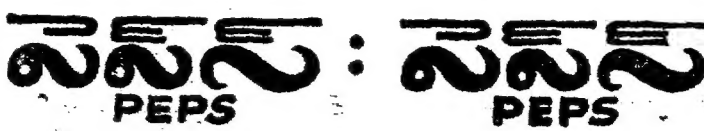
చెన్నపురియందలి జాతీయపత్రికలు ఈ కమిషను వారి తీర్మానముగ నెంచుటకు దిగినను ప్రకటన యొసంగలేదని "హిందూ" పత్రికనుండి అక్కరాంధరమును కమిషనుకుంట్ల ప్రత్యేక విలేజులని పంపుటయెందుకి ఇంగ్లండు దేశములోని ప్రాంతపత్రికలు భారతీయ ప్రచారమున కేమాత్రము కాదని

ఉదయముననే వచ్చు దగ్గు

ఉదయముననే దగ్గు హృదయమునకు చాలాభావ కలిగించును. దానిని నేమరచిన కొలదిలో చాలలో అొమ్మువడితేము లేక ఉత్సాహముగా మారిపోవును

నిత్యము ఉదయమున ప్రకృతుండి లేచునపుడు పెప్సోవల్ల నొకటి నిమిండును. గొంతునొప్పిగానడిన పక్షమున రాత్రిపుట్టు ఒకబిల్లిను నేనించుము. దగ్గు అనిపావున.

పెప్సోనుండి ఎక్కువ మందు పొగింతు చేరుగా వ్యాధికోశములలోనికి పిల్చుబును. భాద్యంధిని వ్యాధివారములకు ఉపశమనము గలిగించి దిను పుకగులను నిర్మూలించును. వ్యాధివారమును గట్టిపరచును.

ఈ పిరియట్లకు, హృదయమునకు, బలము కలిగించును.

పెప్సో సీసా 1 కి దగ్గు 1-0-0. మందులంగళ్ల యందు దొరకును.

గక దానిని కప్పిపుచ్చుచుండును. కావున భారతదేశముందలి జాతీయపత్రికలు అట్లులే నైపునుసంఘమును తమదారి తాము కాదుకొనుటకై నిపునువలయునని కోరుతున్నాను. పర జానునైపునుగారు కాపనసభ లెమ్మకొను కమిటీల యధికారమునుగూర్చి చెప్పవలసినదంతయు తమకడపటి ప్రకటనయందే చెప్పియుండిరి. అంతకుమించి వారొసంగబోవు పాక్కులేమయు లేవు. స్పీనుకమిటీలపార్టీ నిరాకరణముతో జిక్కుకొట్టబడుటకు ప్రభుత్వముకట్టగల కొలది వివాదమును నడించినది. కావున దేశీయులందరను ఏకీభవించి బహిష్కారోద్యమమును బలపరచుటయే ప్రస్తుతకర్తవ్యము.

చెన్నపురి కాపనసభయందు వాదించబడిన కమిషను వివాదరాహిత్య తీర్మానమునకు స్వతంత్రతముతోని బహు సంఖ్యకు బహుముఖము జొరంగియుండిరి. తీర్మానమునకు ప్రతి పూముగ పోట్లు తేసి న ప్రజా ప్రతినిధి సభ్యులు మున్నగుటలేదు. ఒకరు జ. వి. కా. మ. రి. యొకరు మహాముద్దయసంఘములోనివారు. తేలికకు భారత క్రైస్తవ సంఘమునకు తెలిసినవారు. దాక్కుట నున్నారాయనగారిపై శుద్ధి కింపబడిన వివాదరాహిత్య తీర్మానము ప్రమాదవశమున చర్చకు రావలసినట్లుం జేసి కమిషనుపట్ల గావించిన వివాద రాహిత్యతీర్మానమున కిది ప్రతికూలమనియుకొనిపించునపుట్టు లును మొయియ ప్రతికాయున్న అపార్థము గావించుటయు దాని ని గవర్నరుగా రంగీకరించి చట్టవిరుద్ధముగ ప్రవర్తించుటెంత యు గర్హింపలేకినది. ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానమందైనను నిట్టి ఆశ్చర్యము విషయము లిదివరలో జరిగి యుండలేదు. కాపన సభరా రాహిడించిన వివాదరాహిత్య తీర్మానమునకు ప్రతి పూముగ సడచుటవలన దాక్కుట నున్నారాయనగారు కాపన సభ యొక్కయు రాష్ట్రీయందలి ప్రజలయొక్కయు అభిప్రాయములకు భిన్నముగ వర్తించినందున వారిని రాజీనామా యొసంగవలసినదిగ గవర్నరుగారు కోరియుండవలసినది. లేక గవర్నరు గారు కాపనసభను విరూపించి తిరుగ ఎన్నికలజరిపినచో నయ్యది కాంగ్రెసుపక్షమున కెంతయు అనుకూలము. రాజీనామా యొసంగిన ఇరువురు మంత్రుల విధాన విచిత్రములలో కాపన సభ్యుల నివాంతములకు ప్రతిపూముగాదు. అందుచే గోషెకు ప్రభువుగారు గావించినది బాబులు కమిటీలపార్టీ నిబంధనలకు భారత ప్రభుత్వకట్టమునకును విరుద్ధమైనది. మంత్రుల యందుండవలసిన పర్యంత భాధ్యత ఇచ్చి చేపడెడి స్వతంత్ర పక్షమువారు మంత్రీపక్షపుల సంగీకరింపబాలసి. జన్మిను పక్షము కామంగీకరిం బోవుటలేదని జన్మినుపక్ష ప్రాయమున్నది. జన్మినుపక్షమువారు కొయింబట్టారు తీర్మానములకు బహుశా యుండవలసి నమ్ముచున్నాడు. కాపనసభయందు వివాద రాహిత్య తీర్మానమునై చర్చ వందర్చుమున దీ లి యస్ కృష్ణకవాయకు, వి. యునిపాపివాయకులై జెహాద రామ చంద్రాబ్దిగారు మున్నగువారు గావించిన ప్రసంగములు వారి బాధిప్రాయమును తెలియజేసెడి పక్షమున వారు మంత్రీ పక్షపుల సంగీకరింపబాలసి పల్లెరి. యస్. ముత్తయ్య ముదలియారుగారు కాంగ్రెసుద్వారా కాపనసభ లెమ్మకొనబడిరి. వారిపును ఉద్యోగనిష్ఠులము కావించవలసిన తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా యొసంగి తిరిగి ఎమ్మకొనబడిన పక్షమున అట్లు నేయనమ్ముకొని లేనిచో వివాదరాహిత్యము జేసినవారయ్యెదరు. గవర్నరుగారు ప్రజాతత్పరములను తమ పరమసంఘటినిన మనంజర కంటెను కోరదగిన దెదియు లేదు. తిరుగ ఎన్నికలు జరిపిన మనకే యనుకూలము జరుగ గలదని అని పల్లెరి.

డి. కొలంబె గారు రాజీనామా యొసంగిన మంత్రు లిరువురును ప్రకటించుచు ఆరోగ్యస్వామి ముదలి యుగారు భారత క్రైస్తవ సంఘమునకు తెలిసినందులకు వారి నెంతయు అభినందించుచు వీరు గావించిన త్యాగ మసమానముని పల్లెరి. కమిషను విషయమై అసత్య ప్రచారము చేయుటకై బ్రిటిషు వారాపత్రికలు గావించుచున్న కమిషనులను వ్యాధి గావించి అస్సాపియేటెడు ప్రేమ మున్నగు ఏజన్సీలను ప్రోత్సహింపవలసి పల్లెరి.

గో. వి. రామచాను పంతులుగారు పిమ్మట మాట్లాడుచు నైపును కమిషను భారతదేశమునకు అంపబడుట ఆకస్మికముగ జరిగినది గాదనియు, 1914-25 సం॥నుండి భారత కాపన సభయందు భారతీయులు వ్యయంనిర్ణయ మంత్రమును వాంఛించుచున్నారనియు రాంతులెవీలు సమాజము తప్ప ఎట్టి కమిషనుగాని అంగీకరింపబోమని స్పష్టముగ తెలిపియున్నను, భారతీయజాతి విరుద్ధముగ నీకమిషను ఏర్పరపబడియున్నదనియు, బ్రిటిషు రాజకీయపక్షములన్నియు మొదటినుండియు భారతీయుల కొల్లగొడుటయందే భేదించియు యుండినదియు, అందుచే నీకమిషను నియామకముయందు వివిధ బ్రిటిషురాజకీయపక్ష సమ్మేళనము మారకవిషయము గాదనియు పల్లెరి. ఇరువురు మంత్రులు ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి రాజీనామా యొసంగుటవలసిన మద్రాసు రాష్ట్రీయ కమిషనుకు ప్రతికూలముగ నున్నదని పర కేంద్రకవ కామయగారికి తనిససమాధాన మొసంగబడెనని పల్లెరి. నైపును సంఘమువారు గావించుచున్న లకు లోనుగాక బహిష్కరమును బలపరచుటయే దేశీయుల కర్తవ్యముని పల్లెరి.

శ్రీ జవీరు అహమ్మదు, వి. భక్తవల్లభు కామయగారు మాట్లాడినపిదప సభ యుగింపబడెను.

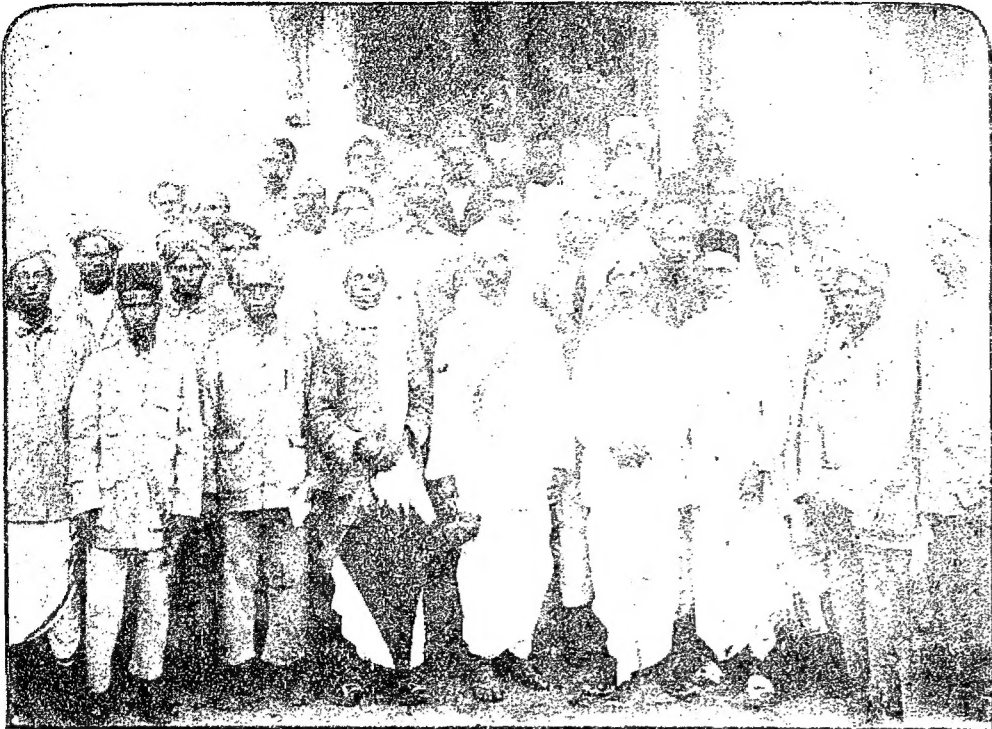
ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడిక
అందను మార్చి 11:—జాతీయపత్రికలో ఈజిప్టుగూడ తేర్చుకొనునట్లులేదని జాతీయపత్రికనియుగాని ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడికను, ఈజిప్టు ప్రభుత్వము నిరాకరించుటచేతను అజీయతీయకేగ ప్రస్తుతము తెలిసినదియు తమ పరిశ్రామములకు నిదర్శనము కాము 10 డెండ్రయిన పిదప బ్రిటిషు సేనలను మరలించు విషయమై జాతీయపత్రికలో ఆలోచించెదమునట్లు యేజియయ రాంబర్లెకగాను తెలిపిరి.

ఇంగ్లండులో శ్రీ నియోజకాధికారము
నిమ్మటకు విల్లును ప్రకటించెట్లున్నాడు. దాని (తరి కూలుకుంజరనుచున్నాడు. ఈవిల్లు ప్రకారము 5240,000కుండి ప్రీయకు ఓటు అధికారము గల్గునది. ఇందులో 1500000 మంది ప్రీయకు 25 సంవత్సరములకు లోపుగ నుండురల.

పాదురాజుగారు పర జార్జి లాయడగారిలో ఒక గంట మాట్లాడిరి.

సామ్రాజ్య పార్టీ మెంటు సంఘసభ కనదాలో గుప్తేంబులలో జరుగును. అట్లావలో మూడురోజులు జరుగును. ఎన్నీ తెగులో మూడుదినములు జరుగును.

ప్రపంచమును ప్రభావాస్వామ్యమునకు నైపునుగ నిరుపాదముగ నుండునట్లులేదనియు తెలుపుటకు తమ రాజకీయములని వార్తలవిగాను అప్పట్ల జోషిభగత్ ప్రకటించిరి.

చెన్న రాష్ట్ర తపాలనాఖరుల సభ

అధ్యక్షత వహించిన గౌ. డా. యు. రామారావుగారు మధ్య నున్నారు. (ప్ర. ఫో. బి.)

నైమను సంఘము

లాహోరు నగరమున ప్రజలబహిష్కరణము
ధనికుల స్వాగతము

ట్రీబ్యూను పత్రిక వ్రాసిన ప్రధాన వ్యాసము
“లాహోరు నగరమున రైలు స్టేషను వద్దను పిమ్మట పంజాబు జమిందారుల (చిప్రు) సంఘముచే రేర్వరచి విందునందును ప్రభుత్వోద్యోగులను ధనికులను పౌరులను నైమను సంఘమువారికి స్వాగతమొసగిరి. ఇట్టి ఘనముగ స్వాగతమును ఈ సంఘమువారికి భారతదేశమునం దిప్పటివరకును ఎవరునుగూడ వీవగరమువారునుగూడ నొసంగియుండలేదు. ఇరెండుదేశము నందు అలప్తరూపు మెట్లు దేశాభివృద్ధికి ప్రతిహతులుగా మండెనో భారతదేశమునందు పంజాబు రాష్ట్ర మెట్లునందునెలనెల సర్ మైకేలు ఓడ్యయరుగారు పంజాబు గవర్నరు గానున్న పత్యధికముగా కొలుచుండిరిగాని యీస్వాగతముల నుమాచియుండినో ఆయన చాల సంతసిందియుండెను. భారతదేశమున సర్వనిరతులను ఉత్తములను అత్యగౌరవము గల వారును దేశాభివృద్ధినికలవాదులను భారతీయులందరును యీ సంఘమును బహిష్కరించుటకే నిశ్చయించిరి. ఇప్పటివరకును సంఘమువారు వెళ్ళిన ప్రతిస్థలమునందునుగూడ కొట్లకొలదినుం 3 భారతీయులను అధిష్ఠానాధ్యక్షులగు ప్రముఖులను నైమను సంఘమును రాజకీయముగను సాంఘికముగనుగూడ పూర్తిగా బహిష్కరించియుండిరి. పంజాబు రాష్ట్రమునకు ప్రధాన నగరమున లాహోరులో మాత్రము ఉద్యోగులందరును పౌరులలో పేరుగలవారందరునుగూడ నీ సంఘమువారికి ఆస్తిధికము గు నాడంబరముతోను పను ప్రరాజవీరములతోను స్వాగత మొసగిరి. లాహోరులో కాంగ్రెసువారిలోను ఖిలాఫతువారిలోను ప్రముఖులవారు హెచ్చుపందిగూడ స్వాగతోత్సవములలో పాల్గొనిరి.

బహిష్కరణము

కొట్లకొలది ప్రజలు రైలు స్టేషనుకు వెలుపల నైమను సంఘమువారి మోటారులు పోవు నని తలపబడిన రాజ మార్గమున కిరుప్రక్కలను అరమెలదూరమువరకును నలకెండాలును బూని నిలిచియుండిరి. ఈ ప్రజలలో నెరికిని గొప్ప గొప్ప భూవసతులు, దివ్యభవనములు, ధనరాసులు, రత్న భరణములు, బిరుదములు, హోదాలు, మున్నగునవియును లేవు. కావున ప్రభుత్వోద్యోగు లీ జనసామన్యమును త్వర ప్రాయముగా చూచెదరు. ఈ ప్రజలు దొరతనమువారివలన నేమియును ఆశింపరు. వారికిదేశమైనను స్వాతంత్ర్యమువైనను ప్రేమ మహారము. అటుల కొట్లకొలది ప్రజలచలచేరుటకు కారణము దేశాతంత్ర్యహ్వనమేగాని మరేమియును కాదు. ఈ రీతిగా బహిష్కరణమున పాల్గొనుటచే చాల కష్టములు కలుగునని వారి కిదివరకనభవములను తెలిసియుండిననుగూడవారు నిర్భయముగా తమ విధిని నెరవేర్చిరి. వీరిలో కొందరిదివరకే దేశముకొరకు చాల కష్టములుగూడ ననుభవించియుండిరి. రాజభక్తుల యిండ్లకప్పులపైనుండి విసరబడెను రాళ్లదెబ్బలను పోలీసువారు దారుణసాధనములను ప్రయోగించుట మానినను వారి లట్టాఁ పోలీసును మాత్రమే తమకు ఎ హు మా న ము గా

లభింపగలవని ప్రజలు భాసుగా నెరింగియుండియే బహిష్కరణ మునందు పాల్గొనిరి. వారిలో కొందరికిట్టి నశ్వానముగూడ లోటు లేకుండ ముట్టి యే యున్నది. ఇది యంతయును వారికి భాగుగా తెలిసి యేయున్నచు వారందరును తమ కేడి ముఖ్యకర్తవ్యమని నమ్మి భానిని నిర్భయముగా నెరవేర్చిరి. ఎట్టి స్వాగతమును బడయుటకు నైమను సంఘమున కర్హతగలదో అట్టిస్వాగతమునే యీ దేశభక్తులు వారికి ముట్టజెప్పిరి. భారతదేశమునందలి యితరప్రధాన నగరములతో పాటు లాహోరునగర మిట్టి దుస్థితిలోగూడ తలయెత్తగలుగుటకుదు. దేశభక్తులను ప్రజలు 10 వ తేదీని కని వారమునాడు గావించిన బహిష్కరణ ప్రదర్శనమే ఆధారమై యున్నది” అని ట్రీబ్యూను వ్రాసెను.

హరతాళమునుగూర్చి ప్రకటన చేసినవారికి నోటీసులు

ఫీజేవరి నెల 8 వ తేదీని లాహోరునగరమున హరతాళమును జరుపవలెనను ప్రకటనమునందు సంతకములు చేసిన హిందూ మహమ్మదీయ వాయుకుల నందరిని వీల కేసింప గూడదో తెలుపవలెనని మేజిస్ట్రేటు నోటీసులనుపంపెను. నైమను సంఘమునువిమర్శించినందులకు హిందూరంజిత యను లాహోరు దేశభావపత్రికపై కేసుచేయుదని వివరింపగా నున్నది. (ఫీజేవరి)

నిన్న 12 వ తేదీని జరిగిన పని

లాహోరులో మొన్న 11 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సంఘసభ్యులు విశ్రాంతిని గైకొనిరి. నిన్న 12-వ తేదీ సోమ వారమునాడు ఉదయము 8 1/2 గంటలకు సర్ జాను నైమను, బర్నహము ప్రభువుగార్లు గోఘబ్యురాలానున్న వార్డు నెస్ట్రీను రైల్వేస్టేషనాపులకు వెళ్ళిరి. పిమ్మట 11 గంటలకు సంఘమువారందరూ కాసనసభకు వెళ్ళిరి. 11 1/2 గంటలకు పంజాబు కాసనసంఘ సభ్యులలో కేవలము యూనియన్లుపార్టీ వారి ప్రతినిధులు సంఘమువారిని సందర్శించిరి. 12 గంటలకు నేషనలు రిఫారముపార్టీ ప్రతినిధులు సంఘమువారితో ముచ్చటించిరి. 12 1/2 కు రాజానరేంద్రనాథుగారితోను 12 3/4 కు మరీకొంతెండి కాసనసభ్యులతోను సంఘమువారు సంభాషించిరి. 1 1/2 గంటలకు మోడెను హోమెలలో డోమినెల్లు యూరోపియను ఆంగ్లో యిండియను సంఘములవారొసంగిన అతిథ్యమును సర్ జాను నైమను, బర్నహము ప్రభువు, కల్లులు ఛాతున్నగార్లు స్వీకరించిరి. 3 గంటలకు ఆక్సారి యను పత్రికా సంపాదకుడగు పండిత గోపీనాథుగారి తోను 3 1/2 గంటలకు మోస్టియూ డోటుకుపత్రికా సంపాదకురీతోను బర్నహము ప్రభువు సంభాషించెను.

తోటవిందు

ప్రధాన వ్యాయమూర్తి సర్ సుదీలాలుగారు సర్ జాను నైమనుగారి గౌరవార్థ మేర్పరచిన తోటవిందు సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు జరిగినది. ఆ విందుకు సంఘసభ్యు లందరును గూడ వచ్చిరి. ఆ విందుకు లాహోరు నగరమునందలి సుప్రసిద్ధ వ్యాయవాదులందరు వచ్చిరి. నైమను సంఘ సభ్యులలో నొకరును స్ట్రాటోనా ప్రభువును ఆయన భార్యయును తక్కువ తక్కిన సంఘ సభ్యులందరును వచ్చిరి. సంఘ సభ్యులతో సహా మొత్తము 50 మంది విందు జరిగించిరి. హైకోర్టు వ్యాయ మూర్తులందరును వచ్చిరి. వారిలో కొందరు కళిత్రీమాగా వచ్చిరి.

గౌ. టి. ఆర్. వెంకటాచార్యగారు

సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారిస్థానే మదరాసు ప్రభుత్వ లామెంబరుగ నియమింపబడిరి. కాని పోలీసుశాఖాధికారము వీరి కివ్వనందున రాజీనామా నిచ్చిరి. (ప్ర. ఫో. బి.)

మద్రాసు ప్రభుత్వ

లామెంబరుగారి రాజీనామా

రిజిస్ట్రారుశాఖలో మార్పులు

మద్రాసు ప్రభుత్వముయొక్క రిజిస్ట్రారుశాఖలో యీ దిగువ వివరింపబడిన మార్పులు చేయబడినందున, నూతనముగా నియమింపబడిన లామెంబరుగారి తిమపదవికి రాజీనామానిచ్చిరి. క్యాంబెలుగారు తాత్కాలిక లామెంబరుగా నియమింపబడిరి.

మద్రాసు ప్రభుత్వముయొక్క రిజిస్ట్రారుశాఖలో యీ దిగువ వివరింపబడిన మార్పులు గావించబడినవి. పోలీసుశాఖ లామెంబరుగారి యధీనమునండి హోమ మెంబరుగారి యధీనమునకును, లైసెన్సాఖ హోమ మెంబరుగారి యధీనమునండి లామెంబరుగారి యధీనమునకు మార్పబడినవి. ఇంతవరకు లామెంబరు యధీనములో నుండిన యిరిగేషను శాఖయు, స్పీకల శాఖయు, నిపుడు రెవెన్యూమెంబరు గారియధీనమునకు మార్పబడినవి. ప్రస్తుత యెంబ్బలు ప్రకారము అడవులశాఖ లామెంబరుగారి యధీనమునందు, అటవీ పంచాయతులశాఖ రెవెన్యూ మెంబరుగారి యధీనమునందు ఉంచబడినవి.

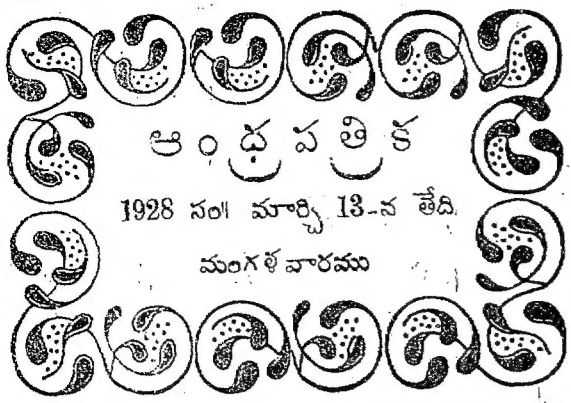
జపానులో ప్రసిద్ధిక్కు సమాప్రదీరమున తుపానువీచి ఆయరు పొగయొడలు మునిగిపోయినవి. చాలమంది సిబ్బంది మునిగిపోయిననున్నారు.

లంకామైద వస్త్రకము కొంచెము అనుకూలముగ నున్న, తెలియుచున్నది.

9 తేదీని ముందుతుపానులో ప్లివత్తు మేమనూబునగ్గర ఆమెరికా పొగయొడ బ్రదర్లై వది.

జిల్లా జడ్జిలు మే జ ప్లేట్లు, ప్రభుత్వ వ్యాయ వాదులు ఇతర సుప్రసిద్ధ వ్యాయవాదులను గూడ వచ్చిరి. డిప్యూటీకమిషనరు ఓగిల్వీగారు ఆయన భార్యయునుగూడ వచ్చిరి. ఉద్యానవన వ్యాయమువద్ద ప్రధాన వ్యాయమూర్తి సర్ నైమను ప్రభువులకు స్వాగతమొసగెను. అటుపిమ్మట చాయా పలుము లేయబడెను. ఈస్వాగతమునకు సర్ నైమనుగారు చాల సంతసింపెను. ఒకగంటవేపు వ్యాయవాదులు మున్నగు వారితో యిష్టాగోష్ఠిగా రాజకీయములు కాని విషయములను గూర్చి సర్ జానుగారు సంభాషించెను. ఆంగ్లదేశమునందును ఆమెరికాదేశమునందును వ్యాయసాసములనుగూర్చి సర్ జాను గారు మాటలాడుచు చాల విసేషికరములను విషయములను తెలిపెను. తాను వ్యాయవాదిగనుండిన కేసులనుగూర్చిగూడ తెలిపెను. తక్కిన సంఘసభ్యు లందరునుగూడ వచ్చినవారితో కలిసి మెలసి ప్రభాషించు చుండిరి. ప్రధాన వ్యాయమూర్తికి సర్ జానుగారు సంఘమువారిపక్షమున కృతజ్ఞులను తెలిపెను.

12 వ తేదీరాత్రి మంత్రి హానరబులు మనోహరలాలు గారి గృహమున సర్ జానుగారికి విందు జరిగెను. వైకౌలు బర్నహము, స్ట్రాటోనా ప్రభువుగార్లు సర్ మహమదుషఫ్ గారు విందుచేసిరి. మేజరు అడ్లీగారికి హరికృష్ణలాలుగారు విందుచేసిరి. (ప్ర. ఫో. బి.)

హిందూదేశపుపరిక్ష: టైముస్ పత్రిక

శ్రీశ్రీశ్రీ

పైశ్రీ క్రింద ఈవారమందిన లండను టైముస్ పత్రిక వ్రాసినవ్యాసము జూచిన భారతశాసనసభ వారి బహిష్కారతీర్మానము గాంచి కలవరపడి నటుల దోచును. కాంగ్రెసు సభవారిటుల తీర్మానించినచో టైముస్ పత్రిక చులకనజేసి యుండెడిది. బాధ్యతలేని ఆందోళనకారకు లిటులనే నిర్ణయించుచుండురని సూచించెడిది. “బహిష్కారవాదులు తమదృక్పథము ననుసరించి విజయముగాంచిరి. ఇప్పుడు అంగీకరింపబడిన తీర్మానము కాంగ్రెసు సభవారి తీర్మానముగాక, భారతశాసనసభవారి తీర్మానము. అందుచే ప్రదర్శనపు ప్రయోజనముల నిమిత్తము దీనిప్రాముఖ్య మతిశయించె” నని టైముస్ పత్రిక భావించుచున్నది. బహిష్కారము త్రోసివేయదగినది గాదని టైముస్ పత్రికగూడ గ్రహించుట ముఖ్యమయినవిషయము గాదా? అయినను తీర్మానప్రాముఖ్యమును తగ్గించుటకు ఈపత్రిక ప్రయత్నింపక పోలేదు. ఆరునెలలతోమాత్రమే తీర్మానము నెగ్గనని పైమనుగారు చెప్పిన విషయమును ఈ పత్రికగూడ చేపట్టినది. ప్రజాప్రతినిధులలో నధిక సంఖ్యాకులు బహిష్కారము గోరుచున్నారని మాత్రము గ్రహించి యీపత్రిక యిటుల వ్రాసెను. “భారతశాసన సభ్యులలో నధికసంఖ్యాకులు ఈ సమయమున పార్లమెంటు కమిషనును నియమించినందులకు అగ్రహపూరితు లయినటుల తీర్మానము బట్టి గ్రహింపవచ్చును.”

భారతశాసనసభ్యులు స్వస్వంభ్యాకులగు ప్రజలకు మాత్రమే ప్రతినిధులనుసంగతిని, టైముస్ పత్రిక యీరీతిని జ్ఞాపకము దెచ్చుచున్నది. “బ్రిటిషు శాసనకర్తలకును హైందవ శాసనకర్తలకును గల హోదాల భేదము, కొలది మంది రాజకీయ సంస్కర్తలకే తెలియును. వీరినిగూర్చి బర్మెంట్ హెడ్డు ప్రభువుగా రిదివరకే చెప్పియుండిరి. అయినను, వీరిని త్రోసిపుచ్చుట అవివేక మగును.” భారత శాసనసభవారినిగాని, రాజకీయాందోళన పరులనుగాని లక్ష్యపెట్టకుండుట ప్రమాదమని, టైముస్ పత్రిక కనుగొనినది. రాజకీయసంస్కర్తలు వేరు, జనసామాన్యము వేరు, ఇరువురకును సంబంధము లేదనియు, బ్రిటిషువారే ప్రజలకు ప్రతినిధులు చెప్పువాదమునందు యర్థము లేదని వ్యక్తమైనది. చెన్నపురిలో హరితాశము జరిగినది జనసామాన్యమే. లాహోరులో గూడ రయల్స్ స్టేషనుపేలువల నల్లజెండాల బట్టకొని ఆనమ్మతి ప్రదర్శనము జరిగినవారు జనసామాన్యమే యని, బ్రిట్యూను పత్రిక దెనుపుచున్నది. ఇట్టివారిపై పోలీసువారు బలప్రయోగము గావించి యుండిరి. సామాన్యజనులు రాయల్ కమిషనును ప్రేమించెద రనుట, పట్టికల్లు. ఈ విషయ

మున విద్యాధికులకన్నను, సామాన్యజనులే ఎక్కుడు ప్రవచించు లని విదిత మయ్యెను. భారతశాసన సభవారి తీర్మానము టైముస్ పత్రికను కలవరపెట్టినను, తీర్మానప్రాముఖ్యమును త్రోసివేయ జాలక యీపత్రిక యితరవిధముల బెదరింపజూచుచున్నది.

భారతశాసనసభ పార్లమెంటు సభవంటిది గాదని, టైముస్ పత్రిక జ్ఞాపకముజేయుచున్నది. ఈ సంగతి భారతీయులకు తెలిసియే యున్నది. శాసన సభవారు చేసినతీర్మానములు నిష్పము లగుటయు, వీరు త్రోసివైచిన గ్రాంటులను రాజప్రతినిధిగారు పునరుద్ధరించుటయు, వీరు గావించిన చట్టములను నిష్ఫలము గావించుటయు మున్నగు సందర్భములను టైముస్ పత్రిక సహాయముతో బని లేకనే, హిందూదేశము గ్రహించుచున్నది. దేశమునకింకను స్వపరిపాలనము లభింపలేదనియు, అందుచే భారత శాసనసభ పార్లమెంటుసభతో తులనదాగజాలదనియు, హిందూదేశ మింకను పరీక్షయందున్నదనియు, భారతీయులను స్వపరిపాలనమునందు సుశిక్షితుల గావించుటకే ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము ప్రసాదింపబడె ననియు, స్వపరిపాలనము అంతరముల మెబడి ప్రసాదింపబడునుగాని ఒక్కసారిగ ప్రసాదింపబడదనియు, టైముస్ పత్రిక గర్హించుచున్నది. కాని ఇట్టి ఏర్పాటు సంగీకరింపక హిందూదేశము సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి గోరుచున్నది. పార్లమెంటు సభకుండు హక్కులు భారతశాసనసభకు లేవని గ్రహించియే, సెలెక్టు కమిటీల నేర్పరుప నిరాకరించుచున్నది. ఆకారణముచేతనే పైమనుకమిషను గ్రాంటును భారతశాసనసభ నేమ నిరాకరించినది. ఇంతియ గాక, భారతశాసనసభ వారు స్పీకుకమిటీ సందర్భమున ఇండియా ప్రభుత్వము పట్ల విశ్వాసరాహిత్యమును జూపియుండిరి. పార్లమెంటు సభలో నిట్టి తీర్మానము ఆమోదింపబడినచో, ప్రభుత్వము వెన్నెంటనే రాజీనామానిచ్చెడిది. భారతశాసనసభలో సత్యధికసంఖ్యాకులు విశ్వాసరాహిత్యము సంగీకరించినను, ప్రభుత్వ మేమాత్రము చలించదయ్యెను.

ఇట్టి భేదమును గుర్తించుటచేతనే హిందూదేశము సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము గోరుచున్న దని, టైముస్ పత్రిక గ్రహించుట మేలు. రాజకీయపక్షములన్నియు బహిష్కారవిషయమున నేకీభవించుటచే, ఈ పత్రిక వీనికన్నిటికి మరుద్దేశ్యము నారోపించుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నారగాన, వారికి సంస్కరణ శాసనముతో ననకే పనిలేదట. రిస్పాన్సీవు సహకారవాదులపై టైముస్ పత్రిక ఇదివరకాశపెట్టుకొనియుండెను. కాని దేశమునందు బహిష్కారాందోళనతీవ్రత ప్రబలుటచే, రిస్పాన్సీవు సహకారవాదులు దానిబాడికి లొంగిపోయిరట. ప్రభుత్వమున కింతవరకు పట్టుగొమ్ములుగ నున్న మితవాదు లీమారు స్వక్రితకారణములచే బహిష్కారము నామోదించుచున్నారట. మితవాదులు ప్రభుత్వమున కనుకూలముగ ప్రవర్తించినపుడు, వారు స్వార్థరహితులయిరి. బహిష్కారమును చేపట్టగనే, స్వార్థదు లయిరి గాబోలు! భారతీయు లెటుల మేలగినను, ఇంగ్లండులో నన్ని పక్షములవారును కమిషనుపట్ల సుముఖత జూపుచున్నారనియు, భారతీయబహిష్కారముగూడ రానురాను తగ్గవచ్చుననియు, ఏది యెటు లున్నను పైమను కమిషను వారు తమధర్మమును నిర్వహించెద రనియు, భార

తీయులు తోడ్పడుచో మాత్రము వారి స్వపరిపాలనార్హత వెల్లడియగుననియు, టైముస్ పత్రిక ఆశపెట్టుచున్నది.

కమిషను బహిష్కారము ప్రజల స్వపరిపాలనార్హతకు లోపమని, చేయు వాదమునం దేమాత్రము సారముండజాలదు. దేశపు టాత్మగౌరవమును రక్షించుకొనుట కింతకన్నను అనుకూలసాధన గనుపింపదు. పైమనుగారు ప్రచారమునందు గట్టివారు. వీరి ప్రకటనలు, ఇట్టి సామర్థ్యము జూపును. దేశమునం దెక్కడను బహిష్కారము జరుగలేదని, వీరి ప్రకటనల జూచినవారికి దోషక మానదు. ఇవియే ఇంగ్లండుకు జేరుచుండును. వీరికి దోడుగ, అస్సాసి యేటెడు ప్రెస్సువారు పైమనుగారికి చేదోడు వాదోడుగ నున్నారు. స్వాగతవార్తలను మాత్రమే వీరు విశేషముగ పంపుచున్నారు. అయినను సత్యము వెల్లడియగుచునే యున్నది. పార్లమెంటునందలి తేటరు సభ్యులగు తర్జిలుగారు హిందూదేశమున పర్యటనము సలిపి, ఇంగ్లండుకిపుడు పోవుచున్నారు. కమిషను కొనగిన స్వాగతములస్వభావమును తర్జిలుగారు గూడ కనిపెట్టిరి. శ్రీప్రెస్సు ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, స్వాగతముల కృత్రిమస్వభావము బయల్పడుచునే యున్నదనియు, వివేకము గలవారు వీనిని జూచిమోసపోరనియు, కలకత్తాలో తా మిట్టి బూటకమును కనిపెట్టితిమనియు, తర్జిలుగారు నుడివిరి. ప్రభుత్వమువారు కమిషనువారి నెటుల నడుపుచున్నారో వీరు గుర్తించిరి. పటెలుగారిని పైమనువారు నిరసించిన విషయము తర్జిలుగారు, ఖండించుచున్నారు. ఇంగ్లండుకు బోయినపిమ్మట కమిషను స్వాగతపు బూటకమును వెల్లడిజేసినద మని, వీరు వాదనముజేసిరి. వీరివలె బ్రాక్స్ ఫోర్డును హాల్సువర్థుగారును నిజస్థితిని బ్రటిషువారి కెరిగించుచో, అమూల్యమగుసేవ జేసినవారగుదురు.

పరిపాలనావిధానముపట్లనే భారతీయులు ఏవగింపు జూపుచున్నారుగాని వ్యక్తులపట్ల గాదనిగూడ తర్జిలు గ్రహించిరి. హిందూదేశమునందు వీ రెక్కడకు బోయినను ప్రజలు ప్రేమనే చూపిరట. ఒక్కసారిమాత్రము వీరియెడ నొకరు మోటుగ ప్రవర్తించిరట. వారెవరన బ్రిటిషు గవర్నరుగా రేసిన తర్జిలుగారు దెలిపిరి. అందుచే అసత్యపువార్త లెన్ని వెలువడుచున్నను నిజము నిలకడమోద తెలియకబోదు. నాగపట్నమునందు కార్మికులపక్షమున కొందరు పైమను కమిషనును దర్శించినటుల కొంతకాలము క్రింద వార్త వెలువడెను. కాని రాయబారము వెడలినవారిని కార్మిక సంఘము నియమించి యుండలేదని అర్థమై కర్కుగా రిటీవల ప్రచురించిరి. బొంబాయి రాష్ట్రీయ కార్మికసమావేశమువారు ఇటీవల గూడి పైమను కమిషనును పూర్తిగ బహిష్కరింపవలయు ననియు శాసనసభలలోని కార్మికప్రతినిధు లేవరు కమిషను కేమాత్రము సహాయము జేయగూడదనియు తీర్మానించిరి. ఇకముందు కార్మికులు తమకు తోడ్పడిరని, పైమనుకమిషనువారు ప్రకటించుటకు సాధ్యపడదు. క్రిమినలు సెటిల్ మెంటులలోని వారు తమకు తోడ్పడి రని గొప్పజెప్పుకొనిన, జెప్పుకొందురుగాక. ఇంతవరకు బహిష్కారము జయప్రదముగ జరిగిన దని చెప్పవచ్చును. భారతశాసన సభవారి తీర్మానములు, బ్రిటిషు పత్రికలనే గాక, బ్రిటిషు ప్రముఖులను గూడ కలవరపెట్టుచున్నవి.

శాసనసభవా రిటీవల గావించిన అవిశ్వాసతీర్మానము గూర్చి వ్యాఖ్యానముజేయుచు, సర్ రెజి నాల్డు క్రాడక్కుగారు శాసనసభ్యులను నిరసించు చున్నారు. హిందూ దేశమునకు బనికీరానిరాజ్యాంగ విధానమును ప్రసాదించక, నిరంకుశపరిపాలనమునే కొనసాగింపవలయు నని వీరు గోరుచున్నారు. భారతశాసనసభకు ప్రజలలో పలుకుబడి లేదట. భారతీయుల కున్నతోద్యోగములు గావలయు నని ప్రజలెవ్వరును గోరుటలేదట. బ్రిటిషువారి ప్రాబల్యము తగ్గునేమోనని, వీరు భయపడుచున్నారట. అబ్జర్వర్షు పత్రికయు, పాశ్చాత్య స్వపరిపాలనా ప్రతిష్ఠాపనలు హిందూదేశమునకు బనికీరావని తెలుపుచున్నది. ఇట్టి వ్యాఖ్యానములు కడుపుమంటను మాత్రమే సూచించుచున్నవి. మొత్తముమీద బహిష్కారందోషము ఇంగ్లండును కలపరపెట్టుచున్న దనుటకు సందియము లేదు. టైముపత్రిక భావించినరీతిని, హిందూదేశమునకు పరిశ్రు లేక బోయినను, వేరొకరితి పరీక్షను దేశ మెదుర్కొనవలసియున్నది. సైమను కమిషనువారు చేయదలచిన పరీక్షతో తనకు నిమిత్తములేదని, హిందూదేశము చాటినది. ఇపు డెదుర్కొనవలసిన పరీక్ష, ఇంగ్లండు జరుపునదిగాదు. ఇకనేమని యడుగవచ్చును. అయ్యది ఆత్మపరీక్షయే. సైమను కమిషను బహిష్కారముమూలమున, చెన్నరాజధానిలో ఇరువురు మంత్రులు రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున, జాతీయశక్తులన్నియు ఏకముఖమునకు మరలుట యవసరము. దేశగౌరవమును కాపాడుటకై ఎక్కువ పట్టుదలతో పాటు బడుచున్నవారిలో కాంగ్రెసు పక్షమువారు అగ్రస్థానము వహించుచున్నారనుటకు సందియము లేదు. వీరే ఇతరపక్షములకు మార్గదర్శకు లగుచున్నారు. కాని దురదృష్టవశమన, కొంతకాలము నుండియు యీ పక్షమునం దంతర్విభేదము లధికమగుచున్నవి. పత్రికలలో సిద్ధపడుటగూర్చి వాదోపవాదములు జరుగుచున్నవి. ఇట్టి చీలికలు అధికారవర్గమువారికి లాభించును గాని, ప్రజల శ్రేయమునకు పకరింపవు. కాంగ్రెసు పక్షమున చీలికల బెంచుటకు, సైమను కమిషనువారి కవకాశము గలుగును. అందుచే కాంగ్రెసు పక్షమువారు అనవసరవివాదములతో ప్రాద్దువుచ్చక, సైమను కమిషను బహిష్కారమునకు విఘ్నము కలుగకుండ కాపాడుచు స్వరాజ్యసంపాదనకై అప్రమత్తులై పాటుబడుట యవసరము. ఇదియే నిజమగుపరీక్ష. దీనియందు త్రిష్టలయిననే, స్వరాజ్యము త్వరితముగ సిద్ధింపగలదు.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహాకవి :
షష్టిపూర్తి మహోత్సవము

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహాకవి షష్టిపూర్తి మహోత్సవమును జయప్రదముగ జరిపి షష్టిపూర్తి సంఘమువారు తమకృతజ్ఞతను వెల్లడిజేసిరి. ఆంధ్ర మహాజనుల యభినందనములను మునగాల రాజా గారు చదివి లక్ష్మీనరసింహా కవిగారికి ఆంధ్రదేశ మెటుల ఋణపడియున్నదో చాటిరి. ప్రస్తుతస్థితిలో ఆంధ్రమహాజనులు తమకవులను గాయకులను పండితులను సముచిత రీతిని సన్మానింపకున్నారు. అందుకు వలసిన ప్రోద్బలము లేకున్నది. ఆంధ్రో

ద్యమ మీ విషయమున కొంత ప్రోత్సాహము గలుగజేసినను, విశేషాభివృద్ధి గలుగలేదు. షష్టి పూర్తి సంఘమువారు సూచించినటుల రాజాదరము లేకుండ నిట్టి యుద్యమములు కొనసాగుట మిగుల కష్టము. పరిస్థితు లెంత అననుకూలముగ నున్నను, లక్ష్మీనరసింహా కవికృత గ్రంథములను ముద్రించి ప్రచురించిన షష్టిపూర్తి సంఘమువారు, ఆంధ్రుల యభినందనములకు పాత్రులు. లక్ష్మీనరసింహాకవిగారు, అంధులయినను, తమ అపారశక్తులను ఆంధ్రవాఙ్మయాభివృద్ధికై పూర్తిగ వినియోగించిరి. వీరు వ్రాసిన నవలలు నిరుపమానములు. వీరి నాటకములు, మిగుల ప్రశస్తములు. వీరి కవిత్వము ముద్దు లాలుకుచుండును. వచనశైలి మృదుమధురముగ నుండును. ఆంధ్ర సాహిత్యమునకు వీరు నూతనాలంకారములను సమకూర్చిరి. హాస్యరసము విరిసాము. వీరివివేచనములు నవ్వుతో పొట్టలుబ్బుజేయును. వీరివాగ్ధాటికి మరియొక రీడురారు. ఇట్టి మహాకవియు, వక్తయు, పండితులు నగు చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారికి అరువదేండ్లు పూర్తియైన"వను శుభవార్తను విని, ఏయాంధ్రుడు సంతసింపకుండును? వారిపట్ల కృతజ్ఞత జూపుటకు ముఖ్యమార్గము, వారిగ్రంథముల నన్నిటిని కొని చదివి, ఇంకను నూతనగ్రంథములను వారు రచించుటకు ప్రోద్బల మొనగుటయే. లక్ష్మీనరసింహాకవి గారికి ర్తి కేవలసాహిత్యప్రపంచమునందు మాత్రమే వ్యాపించి యుండలేదు. వీరు సాంఘికమతసంస్కర్తలు. రాజకీయవిషయములందు వీరు శ్రద్ధవహించుచున్నారు. వీరు పత్రికారచనయం దారితేరిన వారు. దృష్టిలోప మున్నను, ప్రజాహితజీవిత్వము నందు వీరు విశేషముగ పాటుపడి యుండిరి. వీరికి ప్రమేశ్వరుడు దీర్ఘాయు రావోగ్యములను ప్రసాదించి, వీరికి ర్తి నింకను విస్తరింప జేయుగాక యని, వేడెడము.

మిల్లరు కన్య హిందు వగుట
కేవలము సంఖ్యలనుబెంచుటకు ఇతరులను తమతమ మతములలోనికి కలుపుకొన నెంచువారిచర్య నింద్యము. కాని మనఃస్ఫూర్తిగ నొకమతము నందు నమ్మకముగలిగి దానియందు ప్రవేశింపనెంచు వారికి ప్రవేశమిచ్చుట న్యాయము. అట్టియవకాశము నిచ్చుటకు హిందువులలో ఆర్యసామాజికులు పూనుకొనిరి. ఇంతియగాక హిందూమతమును ఏకారణముచేతనో వీడి తిరిగి రాదలచుకొనినవారి కయినను త గిన ఏ ర్నా టు లుండవలయును. మిల్లరు కన్యా వివాహమునుగూర్చి వ్యాఖ్యానముజేయ బూడుకొనలేదు. కాని ఆమె హిందూమతమునందు విశ్వాసము జూపుచు తనను హిందువుగ పరిగణింపవలయునని కోరినపుడు ఆమెను హిందూసంఘమున జేర్చికొనుట న్యాయము. ఇందుకవకాశమిచ్చుట కంగీకరించి కరవీరపీఠ శంకరాచార్యులువారు విశాలభావము జూపిరి. పీఠాధిపతులు పూనుకొనుచో హిందూసంఘాభివృద్ధి కవసరమగు సంస్కరణములు తప్పక కొనసాగగలవు. పీఠాధిపతుల యుపేక్షనలనను సంకుచితదృష్టివలనను హిందూసంఘ మభివృద్ధి గాంచకున్నది. కాలమునకు దగిన సంస్కరణములను జేసికొన జాలకున్నది. పీఠాధిపతులు సంఘాభివృద్ధికై పాటుబడనిచో, వీరి యనికివలన లాభము

కన్న నష్ట మధికముగ నుండును. హిందూప్రమాణ గ్రంథములు కాలానుగుణముగు సంస్కరణములకు చోటిచ్చుచున్నవి. శాస్త్రములకన్నను గూడ శిష్టాచారము ప్రమాణమని తెలుపుచున్నవి. ఇంతియగాక సాంఘికాచారములు మారుచువచ్చె ననియు, దూరద్రష్టులు ఇట్టిమార్పులను ప్రవేశపెట్టుచుండిరి. యువురాణేతిహాసములతో గూడిన హిందూదేశచరిత్ర తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. పీఠాధిపతుల యంగీకారముతో బనిలేకనే, హిందువు లిపుడు నూతన సంస్కరణములను చేపట్టుచున్నారు. ఏ సంఘమయినను కదలక మెదలక యుండుట జడత్వమునకును మరణమునకును హేతువగును. ప్రకృతి యిట్టిస్థితిని నహింపదు. ప్రకృతిస్వభావము నతిక్రమించుటచే పీఠాధిపతుల యధికారము సంఘమునందడుగంటుచున్నది. ఇకనయినను మేల్కొని పీఠాధిపతులు సాంఘికపుమార్పులకు చోటిచ్చుట లాభకరము. ఇందువలన స్వీయశ్రేయమును సాంఘికశ్రేయమునుగూడ చేకూరును. కరవీరపీఠాధిపతు లగు శ్రీవిద్యా శంకరభారతీస్వాములవారు ఇతర పీఠాధిపతులకు మార్గదర్శకు లగుదురుగాక!

క్రొత్తలామెంబరుగారి రాజీనామా
క్రొత్తలా మెంబరుగారు రాజీనామా నిచ్చినటుల డెలియుచున్నది. లామెంబరుగా రిదివరకు పోలీసు శాఖను నిర్వహించు చుండిరి. దానిని తీసివైచి హోం మెంబరు గారికిచ్చి, లామెంబరు గారికి కారాగృహములను, అడవులను ఒప్పగించిరి. ఇంతవరకు లామెంబరు నిర్వహించుచున్న ఇరిగేషను ఎన్నికలశాఖలను రివిన్యూమెంబరు కీచ్చిరి. లామెంబరును అధికారవిరహితునిగ గావించి రనుటకు సందియము లేదు. ఎందుల కిట్టిమార్పు జేయవలసివచ్చెనో ప్రభుత్వమువారు జెప్పరయిరి. అడవులను లామెంబరుకును, అటవీ పంచాయతులను రివిన్యూ మెంబరుకును ఇచ్చుట విచిత్రము. ఇట్టిస్థితిలో క్రొత్త లామెంబరు గారు తమ నూతనపదవికి రాజీనామా నిచ్చి ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనినందులకు వారిని దేశ మభినందింపక మానదు.

కార్యనిర్వాహక, న్యాయశాఖల విభజనము
ఇట్టిసంస్కరణముగూర్చి బర్క్లెన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపున్నారనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమయభిప్రాయమును త్వరలో వెల్లుచెప్పదనియు, కామన్సుభలో విన్ బుటనుగారు నుడివిరి. ఇంతకాలమునకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవని మాత్రము ప్రకటింపబడెను. కాని వీనియం దేమిగలదో తెలియలేదు. విన్ బుటనుగారు ప్రభుత్వాభిప్రాయమును సూచనగనయినను జెప్పక బోవుటచే, సంస్కరణమునకు ప్రతికూలముగనున్నారని భావింపవచ్చును. ఇండియామంత్రిగారు విశాలదృక్పథము జూపెనరని తలంపబడులేదు. అయినను ముం దేమి వెలువడునో చూడవలయును.

బ్రిటిషు పత్రికలు ఆష్టమిపాద రాజాగారిని పొగడుచున్నవి. మేరీరాణి ఆప్తమి దంపతులు దిగుబడు జాగా యున్నది. లేనిది పరిశీలించుచున్నారట. నిర్వాటా లన్నియు పూర్తి అయినవి.

విదేశవార్తలు

ఇండియాలో రాజ్యాంగ విధానము

వేరుగ నుండవలదా?

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 11:—భారతదేశ పరిపాలనకు గూర్చి వ్యాఖ్య చేయునప్పుడు, ఆర్థిక, పరిశ్రమ, ఇల్లు వ్రాయుచున్నది ఇండియాలో రాజ్యాంగవిధానమును క్రొత్త పద్ధతులను విరూపించుచున్నది యని పార్లమెంటుకు సమయము కలిగినచో చుట్టూ చుట్టూ నీయవలెనని బ్రిటిషు ప్రజల యభిప్రాయము.

బెహిరను దీవలు

పెరిషియా ప్రభుత్వమువారి హక్కులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 12:—బెహిరను దీవులను గూర్చి పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రత్యుత్తరమును తయారుజేసిరి. త్వరలోనే బంపెదరట. తమహక్కును నిర్ధారణచేయుటకు సరియైన చారిత్రకవిషయమును సాక్ష్యమును సంపాదించిరట.

రషియా విప్లవ ప్రతికూలురు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 12:—రషియాలో 12 గురు రషియా విప్లవమునకు ప్రతికూలురుగ దొనిటిజుబొగ్గ జిల్లాలో పోలీసును పాడుచేయుచున్నారనియు ఇదంతయు విదేశీయభరములు గూడ ఈకుట్రలో జేరినవనియు రైకాపుగారు చెబుచున్నాడు. ఇందులో బ్రిటిషు జర్మనువర్తకపరములగుడ పోలీసు ముగ్గురునున్నారు. ఈ ఆరస్టులకు పూర్తిగా కారణములను చెబువలెనని జర్మనురాయబారి యడిగెనట.

సామ్రాజ్యవైమానికమార్గములు

ఇండియాకు ప్రాణాధారము

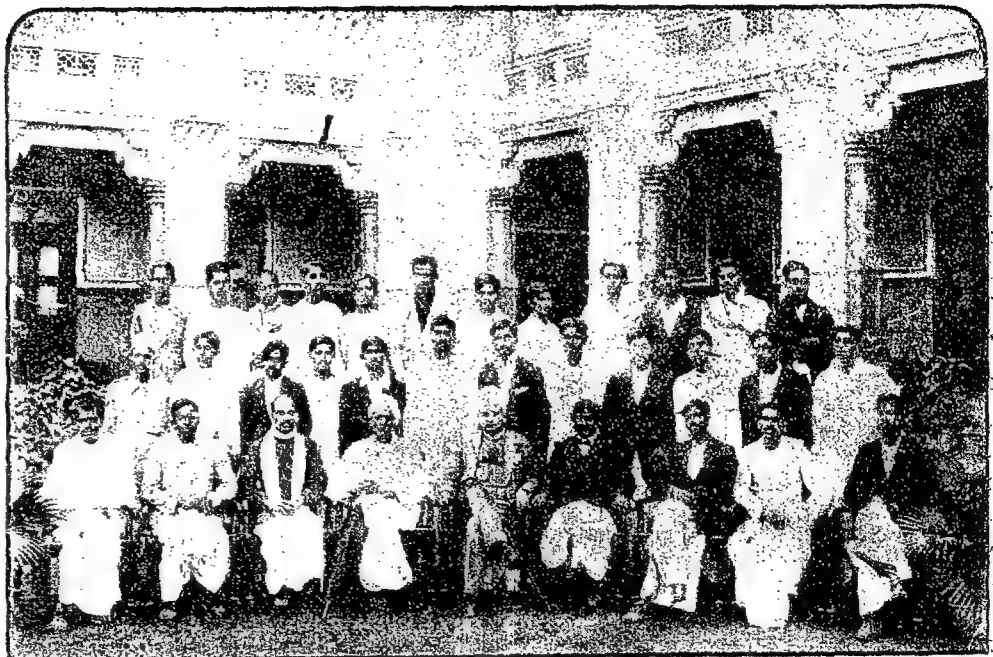
కలకత్తా భావిభాగ్యదయము

లండన్, మార్చి 9:—వైమానికమార్గములు ఇండియాకు ప్రాణాధారముని తెల్పి వెంటు కర్మలు ఐ. ఏ. ఈ ఎడ్వర్డు గా ర్జిల్లు చెబుచున్నాడు—

పెరిషియాలో గనుక అనుకూలముగ వ్యవహారము పరిష్కారమునకు ఇండియాకు వైమానికమార్గము పెరిషియాను గల్పించునదా కరాచికిబోవును. మాస్కో, టెహరాన్, బుమైరు నుండి ఇంకొకమార్గము ఇండియాకుబోవును. ఇండియానుండి మూడ ప్రాచ్యదేశమునకు కలకత్తానుండి రంగూనుకు, అచటనుండి సింగపూరుకు, దల్చి, ఈస్టిండినునుండి ఆస్ట్రేలియాకు బోవు నట. ఇంకొకదారి రెండవమార్గము, కలకత్తా, మందాలేనుండి హనోయి, హోంగంగులకు బోవునట. దీనిని క్యాంటన్ మంగు హేలతో గలిపెదరు. జపాను వైమానిక ప్రచారముతో జేర్చెదరు. బ్రహ్మపుత్రాయాంగ్వినుండి పీకింగుకుకూడ ఒక మార్గమును ఏర్పరచెద రనుకొనుచున్నాడు.

కలకత్తా కరాచినుండి ఇండియాకు నమ్మమార్గము యూరపు దూరప్రాచ్యదేశ వర్తకమును కలకత్తాకు చెప్పును. దాని నటన సింహద్వారముగ కలకత్తా దూరప్రాచ్య దేశ వర్తకమున కేర్పడును. కెయిరోనుండి దక్షిణ ఆఫ్రికాకు వైమానికమార్గమేర్పడినచో ఇండియాకు వర్తకములో కనకాభిషేకమే యనుచున్నాడు.

డిల్లీ అలహాబాదునుండి ఈజిప్టుమార్గముతో, కలియు వైమానికమార్గముకంటే కలకత్తాకు వేసెదరు. బొంబాయినుండి కలకత్తాకు, రావల్పిండికి, కాశీ, కాన్పూరు, అలహాబాదు, లాహోరునుండి బోవును. కలకత్తానుండి కొలంబోకు, మద్రాసు, దండరాసు, బొంబాయినుండి కొలంబోకును వేసెదరు. బొంబాయినుండి కలకత్తాకు రెండుమార్గము లుండవచ్చును. ఒకటి నాగపురమిద్దగను, ఇంకొకటి జబల్పూరు, అలహాబాదుమీదుగ బోవును. ఇండియా ఒకటి రాత్రిజేబోవును. మొదట కలకత్తానుండి రంగూనుకు ప్రారంభించెదరు.

కాశీ హిందూవిశ్వవిద్యాలయమునందు ఆంధ్ర విద్యార్థులు

ప్రాఫెసరు శేషాద్రిగారు మధ్య కూర్చొని యున్నారు.

రాజయ్యరు, హర్షర్షునతిగార్లు

మిక్కిలు డబుల్సునందు విజయముగాంచిరి.

(పె. ఫో. బీ.)

స్టోవియటులు ఫ్రెంచి బంగారు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 10:—అమెరికావారు ఇటీవల నిశ్చయించిన బంగారును స్టోవియటు ఇంపీరియలు బ్యాంకులో ఫ్రెంచివారు దాచుకొన రషియాను దొంగిలించిరినియు దానిని ఋజువుజేయుటకు ఫ్రెంచి అధికనిపుణులు న్యూయార్కు కేసు చున్నాడనియు తెలియుచున్నది. విపరీతమునకు రషియాలో దొంగిలించి రనుచున్నాడు.

చీనాలో ఇండియను సేనలు

పండిత మోతీలాలు సామ్రాజ్యగారి యువన్యాసము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 10:—చీనాలో ఇండియను సేనలను గూర్చి మోతీలాలుగారు డిల్లీ పత్రికలో యిచ్చిన యువన్యాసమును బ్రిటిషుపత్రికలు అతిముఖ్యముగ అందరిదృష్టి నాకర్చి యునట. ప్రకటించి తక్కిన సర్వసేనాధిపతి యువన్యాసమును గూర్చి జరిగినవర్త అంతయు కొద్దివాక్యములతో ముగించెనట.

చీనాలోనికి యుద్ధములను ముందుగుడుసానుగిని ఎగుమతి గాకుండజేయుటకు 1919 కాన్ఫరెన్సులకు అములు జరుపవలెనని యూరపియను ప్రభుత్వప్రతినిధులు తమ ప్రభుత్వములకు ముచించుచున్నా మని పీకింగునూర్లు చెబుచున్నవి.

ముల్లెను కన్య

టెన్ని సుసందెములందు స్త్రీలసింగిల్లు ప్రధాన బహుమతిని పొందెను. (పె. ఫో. బీ.)

న్యాయశాఖకు కార్యనిర్వాహక

శాఖను విడదీయుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 10:—ఇండియాలో న్యాయశాఖను కార్యనిర్వాహక శాఖనుండి విడదీయు విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వముతో ప్రస్తుతము బర్మిక్ హెడ్ ప్రభువు రాయ బారములను సల్యుచున్నాడనియు, ఆసందర్భమున ఇండియా ప్రభుత్వము త్వరలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచున్న సంగతిసందర్భములన్నిటిని చెబువలెననియు వింటర్వెను ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

విద్యార్థులు పాఠశాలములో జేరుచో విశ్వవిద్యాలయమునకు విరాళము సేయవని బెంగాలు గవర్నరుగారు తెలిపెననియు, పంజాబు విద్యార్థులు మంత్రిగూడ ప్రతికూల ప్రభుత్వ ప్రసంగములలో పాఠశాలాధికారులు జోక్యము కలుగజేసికొన్న గ్రాంటులను ఎగబెట్టెద పునిరనియు కామన్సుస్థలో చెలుస విద్యార్థులు ప్రజాయత్త శాఖయనియు అవిషయమంతయు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారివనియు అందుచే అవిషయమై బర్మిక్ హెడ్ ప్రభువు వ్యాఖాన మొనర్చి చలచలేదనియు, ప్రభుత్వమువారి అధికారములో నన్న పాఠశాలయందు విద్యా విధానమును మంచిస్థితియందుంచుట వారికి దొవిన చర్యను దీసికొనెదరనియు చెల్లాకు బెంగాలు గవర్నరు యువన్యాసమును పరిగా సంగ్రహించి చెబువలెదనియు వింటర్వె ప్రభువు తెలిపెను.

అమానుల్లా రాజుగారు

అక్కుపడ్డ స్వాగతము

(బీమ హాస్యము)

లండన్, మార్చి 11:—అక్కుపడ్డ అమానుల్లా రాజుగారికి స్వాగతము జరుగను. పార్లమెంటునుండి పశుభాంధ్యమును జలాంతర్యామిలో బోవును. టూర్బిడోనుండి కాల్పులను సేర్పకొనుటకు పీలగునట.

నాకా దళకాఖన, యుద్ధనాకల ముట్టడిని (ప్రదర్శనములను) జూచునట.

వైమానికదళ మదింపులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 18:— పర్ కాన్యమ్యూజుహోరుగారు వైమానికమదింపులను సేచు కామన్వెంట్లో ప్రవేశపెట్టిరి. ఇంకొక 12 నెలలలో క్రాంతి రెండు నాకావిమానములు తయారగుననిరి. సామ్రాజ్యములో చాకపోకలు త్వరితగతిన జరుగవలె ననుచున్నారని అదనముగ తానడుచున్న సామ్య ప్రజలు విమానములలో బోవు సౌకర్యములను గలంగజేయుట కనిరి. ఈ ప్రకారము ఒక సంవత్సరములో విస్తారముగ ప్రయాణములకు విమానములకు ప్రచారములో బెట్టగల మనుచున్నారు.

లండనునుండి డిల్లీకి 7 రోజులలోను లండను నుండి కలకత్తాకు 9 రోజులలో విమానములు బోవుచుండుననిరి. వారమున కొకసారి ప్రయాణము జరుగును.

పెరిషియాలోని ఆంధ్ర ప్రదేశ్, మన విమానము అను పోవుటకు ఆంగ్లీకరించుచు తలచుచున్నది. మనము వారిని డెల్టా సహాయము నడుగుట లేదు. దుశ్శత్రువునుగట్టియు, చొరరాని చొట్టకు పెరిషియాలో వైమానికమార్గములను వారికి కలంగజేయుచున్నారము. వారికి వైమానిక కాలము ఇచ్చుచున్నారము. అసలు వైమానికమార్గమును జేయుటలో పెరిషియా యధికారులు తోడ్పడిరి. ఒక పుడు, ఒడంబడికను గూడ నిజముగా సంతకముజేసిరి. ఈ అపోహములు తొలగునని దలచుచున్నా ననిరి.

బ్రిటను అంతయు మంచుమయమైనది. కోడ్లరూప బోవుటకు పీలులేదు. ఎవ్వని పేర్లులలో ఆయుధ అడుగుల ఎత్తు మంచుకురికినది. రహదారిలగుడ మంచుతో నిండిపోయినవట.

లండనులో విల్లరుకన్య, హిందూమతస్వీకారమును గూర్చి కేవలమునున్నారు. 12 లేదని జరుగునట.

దక్షిణఆఫ్రికా కోటికేరని భార్య 9 లేదని లండను నుండి శేపుటవుచు విమానములో ఒంటరిగ భతులుదేరెను.

బ్రిటిషు ప్రధానామాత్యుని కూతురు దక్షిణముంట్రి కొడుకు కన్సలేట్ పతనమునుండి తిరిగిపోయినట. యువకులే టోరీలను ఉదారభావముతో గూడుకొనుటలు జేయగలరని అబ్బరకు పత్రిక చెబుతున్నది.

జూనిటిజా బొగ్గుగనిలో సోవియటు రుషియా ప్రభుత్వము జ్వరి ఇంజనీర్లను అడుక్కు జేసినందులకు జర్మను ఆక్షేపించుచున్నది.

బ్రెజిలులో రాత్రి అకస్మికముగ మాట్సిరాటుపర్యతము ఒక ప్రక్క వారి ఊరంతయు కప్పబెను. మనుష్యులు పక్కమీదనే యుండిపోయిరి. ఇంకెవరకు 150 కేసులు దొరికినవి. స్వాంటి కోసా అస్పత్రిగూడ నష్టపడినది.

అరేబియాపరిస్థితులు త్వరలో అనుమాలుగ పరిష్కారముగ ననుకూలమగునని.

లండను, మార్చి 9:— జెమానలం క్రైస్తవ నగరమున సుద్యుతాన అంగళ్లను నిషేధించిరి. కాని మద్యపానవాదులు భోవు హామీలకు, ఫలహారపు అంగళ్లకు ఇది వర్తింపదు.

అపాయము లేనిది, విరేచనకారి. జబ్బు, జ్వరము, పిత్తము మున్నగు వ్యాధులుగల బిడ్డలకు తగినది.

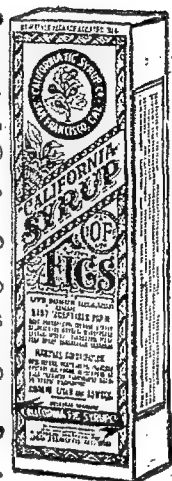
బిడ్డ తల్లి! మలబద్ధకముగల బిడ్డకిది మిక్కిలి అవసరము.

కాలిఫోర్నియా అత్తిపండ్ల షర్బత్తు అవసరము.

"California Syrup of Figs"

బిడ్డపల్లి త్వరపడుము! ఒకటి స్కూప్ కాలిఫోర్నియా అత్తిపండ్ల షర్బత్తును "California Syrup of Figs" ఇవ్వడేబిడ్డ కిచ్చున, మల శుద్ధిజేసి చిన్నపేగులను శుభ్రపరచుచు జీర్ణకోశమునందు మంచి ఆకలిని పుట్టించును. కొన్ని గంటలలోనే మిబిడ్డ మరల ఆట్లాడుటను మీరు చూడగలరు, చిరాకుగాను, జ్వరముతోను, పిత్తముగాను, మలబద్ధకముగాను లేక జలుబుతోను ఉన్నప్పుడు కూడా ఈ చల్లని, అపాయము లేని విరేచన కారికి గల మనోహరమైన రుచిని బిడ్డలు ఇష్టపడుచున్నారు.

మీకెమిస్తును "కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్" California Syrup of Figs ను కావలెనని అడుగుము. చంటిబిడ్డలకు, వయస్సువచ్చిన బిడ్డలకివ్వవలసిన పద్ధతలు, పత్యపాన విషయములన్నియు వివరింపుగా సీసా మీదనే వ్రాయబడియుండును. కెమిస్తు లందరివద్దను, అంగళ్లన్నిటియందునుదొఱకును. తల్లిమీరు కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ "California Syrup of Figs" నే కొరుడు, లేని యెడల, ఇమిటేషన్ నొకదానిని యిచ్చెదరు.

అరేబియా యుద్ధము

వాహబీలు ముట్టడించుట

ఇబ్న్ సావుదుగారి వైఖరి

జెమానలం, మార్చి 12:—18000 వాహబీలు తొలకు దగ్గర కేంద్రీకరణమైరి. మానుకు మానుకోజులలో జేగుమారములో నున్నారు. మానందు అకాబాలను పట్టుకొనెననుచున్నాగు ధిమిపెట్టుచున్నారు. ఇబ్న్ సావుదుగారు ముల్తానుగారి యందు బెహాయీనులకు విశ్వాసములేదట. ఫిబ్రవరిలో ముట్టడించిన పిరామిటుమహమదగారిని బండిగజేసి ఆతనిచే నష్టపడిన తెగలకు పరిహారము నిప్పించిరి.

కేనివారము బ్రిటిషుదీవులం దంకటను ఎన్నడు ఎరుగని శిలము పీచెనట. మంచు అంతటను గురిసెను.

వార్షి సార్వభౌముని అధినీయ రాచపుత్రిక సందర్శించెను.

మ్యంగుహేలో రక్షకసేనానిగవున్న డెకాకాసేనాని సార్వభౌముడు బ్యూనెటు విరుద మొసంగెను.

నెల్సన్ స్మార్కస్థంభము, గార్డెన్ కిలావిగ్రహాలు ప్రారంభాదను దెబ్బపునున్నవరియు వాటిని హల్చి కారలు మార్కనిగారి విగ్రహమునుండి విగ్రహములను బెట్టినలెనని కుక్కుగారనిరి. కార్మిక పోలీసువారు అల్లరులు లేకుండజేసిరి.

గాలిలో నేయున్న విద్యుచ్ఛక్తినుండి ప్రత్యక్షముగ కల్గిని గ్రహించి నడుచుచున్నదనియ, కలప అక్కరలేదనియు హేండ్ స్కాంట్ చెంపులున్నాయి. దీనిని దృఢపరచుట మనో నలను ఎప్పుడంద దుష్టానికి దెబ్బతగిలెను.

మిడ్డండు బెక్సానులో పెట్రోలు చెరువులు పడుగులడి అంటుకొనెను. ఇవ్వరికి ఒక మోస్తూగ గాయములు బడెను. ఇంకొకనికి బలముగ తగిలెను.

హంగరీలోడిగిన మరఫీరంగుల విజయమై న్యతముగ అస్తలమునకు పోయి విదారించినగాని దెబ్బపొందెననియు జానలోపుగ దెలి పెదబనియు చెబుతున్నారు.

జాతీయమితినభ ముగిసెను

తరుక్కు రైల్వే నిర్మాణమునకు అమెరికా కంపెనీకి కంట్రాక్టు నిచ్చిరి.

ఇంగ్లండులో చాలమందికి పనిని గల్పించుచున్నారుట. గ్రేటుబ్రిటనులో పనివాండ్లకేవలము మొత్తముమీద బాగా నయిస్తుదట.

భారతీయులు ఉద్యోగములందు

భారతీయులే యుండవలె ననుటలేదు?

సర్ రెకనాల్డు క్రాడకుగారి ప్రకటనము

లండన్, మార్చి 12:—మార్కింగ్స్ పత్రికలో సర్ రెకనాల్డు క్రాడకుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. ఉద్యోగములందు భారతీయులే యుండవలెనని ఇండియాలో భారతీయులు గోరుటలేదు. లక్షలకొలది బిడదలు బ్రిటిషు అధికారులను లోలగించిన పుట్టు మునిగిపోవునని భయకంపితులగుచున్నారు. కాబేదాడు యుద్యోగములో యున్న భారతీయాధికారులుగూడ భూపడుచున్నారు. కలకత్తలచే ఘోరములు జరుగునని భయపడుచున్నారు.

డిల్లీ సామ్రాజ్య పభాతీర్వాసమును ప్రజాను మోధమును జడసినదిగాదు. ఏకారణమచేతనో బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు తమయధికారమును డిల్లీపభకు అప్పగించిరి. అందుచే డిల్లీ అధికారులు చెప్పనటుల వినవలెను. ఈయధికారమునకు మూలాధారముగ నైస్వము నిమిల సర్వీసు పోలీసును తీసివేసిన బ్రిటిషు అధికారము అమాంతముగ కూలెను. కాసనభగూడ అంతరించును. అపుడు కలకత్తా మద్రాసు బొంబయి వ్యాపవాది రాచరీయ కేంద్ర లుండుటకు తేమమైన ప్రదేశముగ నుండదు. ఈసంగతులన్నిటిని నిమిల నట్లముగ గుర్తించి వాటికి తగిన రాచరీయ నిర్మాణమును గావించినగాని మైకుకో కమిషనువారు ఈకోసన సల్పవలసిన విషయములను నిర్వహించవలెను. కాళ్వేతను పరిష్కారమును కనుగొనవలెను.

కింగ్స్విజులో సారానిగాయ కాన్యాలనుకు ప్రేలి ఒకడు చనిపోయెను. ఇద్దరు గన్పించుటలేదు. భవనసంకయము వాతనమాయెను.

మరియతుపానులో విమానమొకటి బ్రదర్లై ఇద్దరు చనిపోయిరి.

టిరోలులో ప్యాసిస్టుల నిరంకుశపాలనమును గూర్చి డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్ పత్రిక ఘోరములను ప్రకటించుచున్నది.

డిల్లీ సామ్రాజ్యపభాతీర్వాసము పటలుగారు సర్ ఎం. బర్దుష్టుగారిని మందలించుటను, భూకలుగారు కోపముతో వెడలిపోవుటనుగూర్చి బ్రిటిషుపత్రికలలో ప్రాముఖ్యముగ ప్రకటించుచున్నారు.

మంత్రులనే మద్రాసు ప్రభుత్వము

నల్ కూర్మాచెట్టి నాయుడుగారి అభిప్రాయములు
గంటూరు, మార్చి 12:—ఇప్పుడు మద్రాసు గవర్న

ఇండియా ప్రభుత్వము మంత్రులను బర్తరపుచేయు
అధికారము గవర్నరుగారి కలదు. కాని అట్టి అధికారము

జుబ్బరాయుడుగారియొద్ద అవిశ్వాస తీర్మానమును కా
సనసభలోని 42 మంది సభ్యులు ప్రతిపాదించుటకు సరిగ్గులే

గవర్నరుగారు యీ విషయములో తొందరపడియుం
డవలసివచ్చెను. సంగతి దండ్రుములుమదిరిపియుట అప్రయ

కొలదివారములలోనే యీ మద్రాసు గవర్నరుగారియొ
దు ప్రభువుగారి ప్రభుత్వమునందు ఇద్దరు మంత్రులు రాజీ

కానసభ సంతటిని రద్దుచేయుటకుగూడ గవర్నరుకు
అధికారము కలదు. కాని అట్టి అధికారమును చలాయించుట

మంత్రివర్గమువారికి కానసభయందు అధికసంఖ్యాకులైన
సభ్యుల సహకారము లేకుండా వారికి సభలో సలహాబడి

కనడా దేశ 5లో 5లో బాన్ మాట్రికాల్ గారి మంత్రి
వరము పనికిరాదని డిప్రీస్ ప్రభువు తొలగించియుండెను. కా

ఒక్క అనందరెడ్డియే
ముగ్గురు మంత్రులును ఒక్క పార్టీలోనివారై ఏకముఖ
ముగా పరిష్కారమును చేయుచుండెను ఇద్దరు మంత్రులను తొలగి

కలకత్తా హైకోర్టుపై మరణము
కలకత్తా, మార్చి 12:—హైదరాబాదుకు జూరేంద్ర
శాస్త్రిగారు బి. ఎస్. గారు నన్ను ఉదయం పదిలోక

ఈస్టుండియన్ రైల్వే కర్మాగారములు
మరాయబడినవి

కలకత్తా, మార్చి 12:—ఇల్లావాలో నన్ను యీ
యిండియన్ రైల్వే కర్మాగారములలోని పనివాడు ఎక్కువ

ఈ కర్మాగారాధికారులకును పనివాండ్లకును సమాధాన
మేర్పడలేదు. కర్మాగారము నింకను మూసివేయబడియున్నది.

ప్రధానమంత్రిపై
అవిశ్వాస తీర్మానము

కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకుని సమాధానము
కాంగ్రెసు కానిస్టేబులు పార్టీ నాయకుడగు శ్రీయుత సా

మద్రాసు ప్రభుత్వముయొక్క మంత్రులగుటకు రాజీ
నామా వార్తాపత్రికలో విశేష వ్యాఖ్యానమునకు కారణమగు

నేర్పడిన ప్రస్తుత పరిస్థితిగూడ నేనే కారకుడని పలుచోట
నూహించబడుచున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. విశ్వాసరాహిత్య తీ

ప్రజల విమర్శనములు పట్ల నేనెన్నడును అశ్రద్ధ బూను
వాడనుగాను. కాలో నే నెంత యాలోచించిననుగూడ, యీ

విషయములో తప్ప దానితోనే నే నెంత మాత్రము పనా
ధానపడజాలనున్నాను. జరిగిన దానికంతకును నేనే బాధ్యుడనై

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

తీర్మానమున కవసరమగు సభ్యుల సంఖ్యను చెప్పుటకు నాకు
సాధ్యమగునంతవరకు ప్రయత్నించితి నేను నాయంతరాత్మ

గాన గూడ తొలి ప్రకారము అస్సాసియేటెను ప్రెస్సు
ప్రతినిధిలో తమ నిశ్చయమును స్వయముగా తెలిపిన తరువాత

మాత్రము నేను జంతుశేతుండ సమర తీర్మానమును ప్రవేశపెట్ట
యిత్నించితిని. సత్యమూర్తిగారు 3-వ తేదికి యందుగా మద్రా

మనది ఇట్టి సందర్భములో, పూర్వపు మంత్రులగు చ. పక్ష
మున నిలువబడిన నుని వాగ్దాన విచ్ఛిన్నముగా మే మప్పు

పూర్వపు మంత్రులగు స. ద్మరు అవిశ్వాసతీర్మాన యొక్క
పుట్టుకనండి అంతము వరకును సత్యమూర్తిగారిలోను, కొందరు

కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులలోను యొక్క వ. పరిచయముతోను
న్నారగాన, మా భేదములు తమ మాన్య

నేను నైనచెప్పిన ప్రకారము, తీర్మానముయొక్క ఫలి
తమునకు నే నెంతమాత్రము విచారపడుటలేదు. ప్రధానమంత్రి

గారిపై తమ యావత్తు పార్టీయొక్క విశ్వాసము నిలిచియుండ
లేదని యీ తీర్మాన ఫలితము స్పష్టముగా చెప్పినది. తీర్మాన

మునకు మొదటి రెండుదశలలో విజయము చేకూరుటవలన నో
క్క మంత్రిమాత్రమే వెడలిపోవుట తటస్థించియుండును.

కాని, తీర్మానముయొక్క పరాజయమువలన యిద్దరు
మంత్రులు గౌరవముతో వెడలుట తటస్థి

చుటయేగాక, ప్రధాన మంత్రిగూడ మున్ముందు వెడలునని
స్థితి యేర్పడగలదు. కాంగ్రెసుమతము ప్రకారము, డ. సూరీ

యొక్క ధ్వంసమునకు మనమెక్కువసహిషమునకు చేరితిమి.
డయాగ్నిని పూడ్చివేయుట కంగీకరించువాటికి పత్రిక లేల

యిండుకు విచారపడుచున్నాను. నేను సాంకేతికములనున్నాను.
ఈసమస్యవిషయమున కమృతచారకరముగు దురభిప్రాయము

ప్రబలియున్నదని నేను శిష్టత తప్పజాలను. తీర్మానమునకు తగి
నంతవరకు చేకూర్చునందున నైమనకవిషయ తీర్మానమును

కానసభలో తలకెడుట గావించినదని యూహించేయుటకై
యధాస్థితిగతులు వేరురూపమున జూపబడుచున్నవి. రాజీ

నా మానిచ్చిన మంత్రులగుటకు బట్టెట్టుసమయమువరకు త
మసానముల విడువకయుండినచో, నైమనకవిషయ తీర్మా

నమును అవసరమన్నయెడల కానసభలో మరల భాషపరచి
యుండుననుటకు సందేహములేదు. కాంగ్రెసుపార్టీమంత్రులి

రవురకును యితరవిషయములలో నెదిరించియున్నను, యీ
విషయములో మాత్రము తప్పక సాయ మొనర్చి యుండును.

(ఆ. వె.)

హిందూయువజనసంఘము - బెంగళూరు
11-3-28 ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు

నైసంఘసభ్యులు, అభిమానులు గాయక గాయని విశ్వాస
ఖుమందీరమన శ్రీయుత కే. టి. దొరసామయ్యగారు, బి. ఎ.

బి. ఏ. ఆర్. అడ్వోకేటుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై సిం
హా ప్రభువుగారి మరణమునకు వగమయ సభగావించిరి.

శ్రీయుత బాలకవి రామానుజభాష్యచార్యులుగారు
దామన్యగ్రీయలమీద గావించిన పద్యములపదవిన పదప సభ్య

తీర్మానము:—సంఘసభ్యులు, అభిమానులు సింహా
ప్రభువుయొక్క యాకస్మికమరణమునకు వగమయ వారీయాత్మ

తీర్మానము:—శ్రీయుత కిశోరి రామానుజచార్యుల
వారి మరణమువలన సాంధ్రదేశమునకు నాబ్బయమునకును

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

Sd. A. Kaleswara Rao,
Chairman,
Bezwada Municipality.

విజయనగరము

శ్రీ శ్రీ కృణాంబి రామానుజాచార్యులుగారు

ఎం. ఎ. బి. ఎల్. డి. ఎల్.

(వ్యక్తియవలెభరి)

విజయనగరము, 6-2-28:-ఆంధ్రదేశమునందంతట చేరెన్ని కన్యమహాపురుషులలో నొకరగు కె. రామానుజాచారి ఎం. ఎ. బి. ఎల్. డి. ఎల్. గారు నిన్నమధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు వ్యర్థమందు పరమపదించిరి. వీరు నెలదిలరనుండి వార్ధక్యము చేగ్రముగా గృహించిపల్లులు బంధువులు ముట్టుండ తమదేహమును వీడిరి. ఆమృతాహ్లాదము చేరినానన్న చాలమంది బెద్దలు విద్యార్థులుచేరిరి. ఆనాయంకాలమే దహనసంస్కారము గావింపబడెను. ఈమృతవార్త తెలిసినచోటనే మ్యూసిసిఫల్ ఆఫీసు, పాఠశాలలు, సిటికల్లు మున్నగునవి విచారనూచకముగ మాయబడెను. సోమమంగళవారములు ఇతరకారణములచే నెలవగుటచే మహారాజావారి కాలేజీ సంస్కృత కలాశాల సంస్థానం కచేరీమున్నగునవి బుధవారమునకు మాయబడెను. అన్ని విషయములలోను విజయనగరమునకు బిలామహాదన దగ్గువట్టియు నాంగకళాశాలకు మూలపురుషు డగునట్టియు నీయన నిష్పదించెను.

రామానుజాచారిగారి జీవితసంగ్రహము

వీరు విశిష్టాద్వైత మతములు, వీరివంశమునకు మూలపురుషుడగు కిరాంబియాచార్, విశిష్టాద్వైత మత సిద్ధాంతకర్తయగు శ్రీమద్రామానుజాచార్యులవారి యంతరంగిక శిష్యులలో నొకరు. వీరిపూర్వులు కాంచీపురప్రాంతమునండి గోదావరీతీరమున కరప యను గ్రామమునకు తరువరి పెంబపాడను గ్రామమునకు నివాసములు మార్చుకొనిరి. ఈ పెంబపాడనుండే ఆచారిగారు 1858 సం॥లో జననమొందిరి. ఆకాలము బాంగ్లేయవిద్య ప్రచురముగా లేనందున వీరు బాల్యములో స్వగ్రామముననున్న పండితులయొద్ద సంస్కృతము నభ్యసించిరి. చిన్నవారునుండియు ససామాన్య పరిధిగలవారగుటచే స్వల్పకాలములోనే కాల్పి నాటకాలంకార పురాణాదులయందును వ్యాకరణముందునుగొప్పపాండిత్యమును సంపాదించిరి. సంస్కృతాంధ్రములయందు విశేషసావధాన్యమును బడసి ఆసక్తి భారతీ కవిత్వమును చెప్పసాగిరి. వీరికేవలగ్రామముల పిన్నవయస్సు నందే ఆప్తానాథము ఏదేనిది భావలయందు వ్యస్తాకరి రాజాస్థానములందు ప్రదర్శించి రాజసన్మానము బడయుచుండిరి. వీరి పరువాలవయేట తండ్రిగారుగతించగా 1878 సం॥ మార్చి సమేతముగా విజయనగరమునకు వచ్చిరి. ఈసంస్థానములో విద్యభ్యసించు ప్రధానాచార్యులగు జగన్నాథరాజాగారిజ్ఞులకు పిదప విజయరామగజపతి మహారాజావారివలనను సన్మానములైరి. మహారాజావారు వీరికి తమపాఠశాలలో చదువుకొనుట కవకాశమిచ్చుగా 1874 సం॥ లో సమాధుముగా ప్రవేశపరిశ్రమందు తీర్చిదిద్దిరి. తరువాత మహారాజావారు వీరికి విద్యార్థివేతనమొసంగి చిన్నపట్టాముసంప నైదాదసంకల్పములలో ఎం. ఏ. బి. ఎల్. డి. ఎల్. పరీక్షలలోగూడ గృహధర్తైరి. చెన్నపట్టణమునండిరాగానే మహారాజావారు వీరిని ద్వితీయోపాధ్యాయునిగా కాలేజీలో నియమించిరి. 1887 సం॥ లో బ్రహ్మశ్రీ చంద్రశేఖరశాస్త్రిగారు కీ రీశేఖరులుచే నానందగజపతిమహారాజావారు, శ్రీరామానుజాచార్యుల వారిని ప్రధానోపాధ్యాయునిగా నియమించిరి. ఈపదవియందు వీరు నుమారు 35 సం॥ సమగ్రముగా నిర్వహించి కళాశాలను ఆమృత్యుతదకకుతీసికొనినది 7 సం॥ క్రిందటనే వివరములనుకొనిరి. వీరి శిష్యులు ఉత్తరసర్కారులందెల్ల గొప్ప గొప్ప యాద్యోగములు చేయుచు కింఁగుమాడ పొందియున్నారు. 1900 సం॥ లో నామమాత్రా విశిష్టమయియున్న సంస్కృతపాఠశాల వీరియాజమాన్యముననే సంస్కృతపాఠశాలలో కెల్ల ప్రధానముగ చేయుట దీనిది. ఇంగ్లీషుకాలేజీ సంబంధము నమలుకొనినను, సంస్కృతకళాభివృద్ధిపరచి మనవరకు బడవాడకుండుట చూడ వీరికి సంస్కృతమునందుగల యుత్సాహాభిమానమును వెల్లడిచేయును. వీరికి విద్యార్థియములందుగల శుభ్రత, శ్రద్ధ, మున్నగునాటికి పెద్ది ప్రభుత్వమువారు మొదట రాష్ట్రపాఠశాలకు క్లిష్ట 20-కాబహుమూర్తి వివరములనొసంగిరి. ఇటీవల ఆంధ్రకేశ్వరిద్వాలయమునాకు వీరికి ద్వారదత్తమునొసంగి తమకు దామగొంపించుకొనుటలో సతితమొ క్రిగడపింపదు, వీరును ద్రాసు విశ్వవిద్యాలయములందు చిరకాలము నె నెలునస్థులుగాను సంస్కృతివిద్యామండలి కధ్యక్షులుగాను పనిచేసిరి.

శ్రీ మహానందగజపతి మహారాజావారికిరి తరువాత శ్రీ అలక రాజేశ్వరి, శ్రీఅప్పలకొండయూర వానికిరి వీరికల్పవ సన్మానపాత్రులు, విశేషగౌరవపాత్రులు. వారి నందరకు ఆచారిగారు తమసాజన్యము, సోపానము, మార్గము, విషయము, రాజకీయమును సద్గుణములచే నారీతునగుట నాకర్షించి యొక్క కర్తవ్య సహాయోపాధ్యాయ పురుషుల దామనద్యమున్న కాలేజీపని వారికి బలించిపని పాఠశాలాభివృద్ధిపేక్ష తార్థముల నొకదానినొక నొకటి సంఘటింపజేసిరి.

వీరు విద్యను గరభులందు విశేషసాధన, పాండిత్యము, ఎక్కువ జాతికితన, నియమములు, పద్ధతులందు పట్టుదలకలిగి యుండెడివారు. ఈరాజధానిలో జరిగిన గ్రాంధికగ్రామ్య భావల వివాదవిషయమున ఒకపుస్తకమునువాసిరి. అందులో వీరియభిప్రాయములు ఉభయక్షేత్రలవారి మాఖ్యాభిప్రాయములను సంపత్తిచి ప్రమాణములతో నొక్కి వెల్లడిచేసిరి.

రాజకీయ విషయములందు వీరు ప్రసిద్ధిపాలు పదవి నొందకపూర్వము కొంతవరీశ్రమ పడిరిగాని తరువాత వారి యావత్తుకే క్రి పాండిత్యములను విద్యాభివృద్ధికి వినియోగించిరి. ఆయినను వీరి రాజకీయాభిప్రాయములు మెహతా, గోఖలే వారి యభిప్రాయములను బోలీయుండెడివి.

సంఘసంస్కరణవిషయమే వీరు దేశకాలములను ఆను సరించియుండునట్లు మార్పుకొనిరి ఆమార్పులైనను కాస్త్ర సమృద్ధిమై ఆచరణలో పెట్టుటకు ప్రమాణముగల్గి యుండెను. శ్రీపునర్వివాహ రజన్వలాంతర వివాహముల విషయమున వీరికి సానుభూతిగలదు. విదేశయాత్ర శ్రీవిద్యయందు పడుటచు, విశేషాభిమానము గలదు.

వీరిప్రవర్తన ఉద్యోగముందుగాని, గృహసంబంధమున గాని నలుగురి ప్రజలతో గాని బహుశానునీయుమైన నీతిగల్గి యుండెను. అతిస్వల్పవిషయములందుగూడ నియమముల పద్ధతుల రనుసరించెడివారు. ఆచారమునం దతి బాగ్రత విశేషము. బుతు, వీరికాలములలో వర్ణించినరీతిని ఆప్తయశ్వ్యములనకభ వింది బుద్ధిమతులగు కొమారులగునవి కీ రీ చేతను పయనుచేతను బహుప్రసిద్ధికల్గిన మహాపురుషులలో నొకరు.

శ్రీ దేశోద్ధారక ఆంధ్రభాషా నిలయము,

కుక్కునూరు (నైజాం)

శ్రీహేతన జయంతి

ఈ పాల్కుణ బి 1 రోజున పయ నిలయవత్సమున పరమ భాగవత శిఖామణియు, ఆంధ్ర మహాభాగవత గ్రంథకర్తయూ, నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్రకవిలితుడు సగుశ్రీబమ్మేశ్వరశాస్త్రిగారు ని జయంతి ఆత్మంత వైభవముగ జరుపబడినది. ఇటుకు సంపూర్ణ రామానుజము హరికథాకాలక్షేపములు చేయుట కాహ్వానింపబడిన ఉపనిషత్ భాగవతముల సంగీత సాహిత్య రసజ్ఞులు నగు పండిత బ్రహ్మశ్రీ ప్రక్కి నూర్వారాయణ శాస్త్రి గారిని సభాధ్యక్షులుగా నుండగోరుదు నిలయాధ్యక్షులు వారి హరికథా కాలక్షేప నైపుణ్యమును వాగామృతమునుగూర్చినది విరి. దైవప్రార్థనాసంతకము సభాధ్యక్షులు హేతనజయంతి జరుపు నావశ్యతను కొనియాడుచు తిమ్మభ్యక్షులుగా నుండ కొరినందులకు తమకృతజ్ఞతను వెల్లడించిరి. పిమ్మట కార్యదర్శులు శ్రీ కొ. వెం. రం. ల. నా. శ్యామల బోతన్నగారిని క్షుణ్ణియును కొన్ని పద్యములు చదివి బోతన్నగారి కాలము నివాసస్థానము గ్రంథరచనావశ్యకత గ్రంథప్రకారం ఉపయోగములు మున్నుగాల విషయముల వివరించుచు బోతన్నగారు పీఠగల్లు ప్రాంతవాసియని గ్రంథస్థములైన యశోక యాధారముల వెల్లడించుచు తమ వ్యాసమును చదివిరి. పిమ్మట సభాధ్యక్షులు భాగవతగ్రంథ మహిమాతీతము, భగవద్గీతి గురించి లేటల్లెముగ మృగుచదురముగ ఉపన్యసించి ఉభాసరులను భక్తిరసోదేకపూరుతులగ జేసిరి. కృతజ్ఞతాభివందనములతో సభ ముగింపబడినది.

హరికథా కాలక్షేపము

ఇంతవరకు భరత శపథము, పాదుకాపట్టాభిషేకము హర్షణాభిషేకము, నీరాపహరణము, ముగ్ధిపట్టాభిషేకము, స్వయం ప్రభావము, నీతాసందర్శనము, ముద్రకా ప్రధానము, పూర్తియొనవి, ఆయాపట్టులందు శ్రీభాగవతాదుగారు భక్త్యావేశితములై భక్తి దుఃఖ వీరరసముల చక్క గ వెల్లడించి ఉభాసరుల నానందపారవశ్యుల చేయుచుండిరి.

కార్యకర్త.

ఆర్యవైశ్య మహాజనులారా !

అనేకధర్మకాస్త్రములయందు వైశ్యులకు ఆకౌచంధిగాని, పిండిములుగాని, మంత్రములుగాని గాని లోజుత చెప్పి యున్నది.

లోకములో నె వ్యులందా కులచారధర్మము ఆకౌచవిధి 15 రోజుల ఆచరిస్తూవు వ్దారు.

ఇప్పుడు కపటవృత్తి కులమును నిరాకరించి దేవాచారధర్మమునది కాస్త్రమును నది వివరితముననే దశరాత్ర శౌచమును ఆచరిస్తూవు వ్దారు.

ధర్మకాస్త్రములందు 15 రోజుల ఆచరిస్తూ వైశ్యుల మనకే నని చెప్పి యుండెను.

ఇట్లు 10 రోజుల కర్మ యోగమునకు చెప్పనవచ్చునది యిట్టి ధర్మాధ్యక్షులు చెప్పలేనవారు విచారించ నవచ్చును.

నుంటారు.

బాలూరి గురవయ్యగారు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 నం॥ మార్చి నెల 13-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు		
బియ్యముజస్తాలు		
మడుగు కెనాలి	క 42 కంబ 18 80	14 80
నల్లారి	డిబ్బా	14 00 16 00
శీర్షి	డిబ్బా	14 00 16 00
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-3	11 00 13 00
శుభ్రము	"	20 00 22 00
2. ధాన్యమువస్తువులు		
కంబలు బస్తా 1-3 ర 205	"	12 00 15 00
కెనగలు	డిబ్బా	12 80 18 80
కెనలు	డిబ్బా	15 00 16 00
బినుములు	డిబ్బా	15 00 18 00
ఉలము	ర 195	12 00 12 40
3. నూనెవస్తువులు		
శుభ్రమునానా కా 1-3	"	150 00 155 00
నెయ్యి నా 1-3	"	14 00 21 00
బినుకా బెరుసనగపప్పు కా 1-3	"	50 00 52 00
చేతికోకొట్టిన "	"	48 00 49 00
తెరుసనగపప్పునానా కా 1-3	111-0	బినుకా నూనె 110
అముదము కా 1-3		102 00 104 00
4. చిల్లరవస్తువులు		
చాయనశుభ్ర కా 1-3		81 00 82 00
మారనశుభ్ర "		44 00 46 00
వికరకాయలు(గుంటూరుది) కా 1-3		91 00 98 00
దనియాలు "	కా 1-3	91 00 98 00
గుంటూరుపాయకట్టు వీరిముదము నూనె 1-3	చ 40,48	
కాళహస్తపాయకట్టు "	"	50,58
తెలునా కా 1-3	చ 28 00	50 00
ఆస్మాచక్కెర బస్తా 1-3	"	27 18 0 29 20
చింతనండు కా 1-3	"	28 00 60 00
5. ఇనుము		
కట్టాకం కా 1-3	"	29 00 31 00
చదరం	"	28 00 29 00
శుభ్రము	"	28 00 29 00
6. నూలు		
నెం 20 తెన్ని సింహం బూటి	చ	7 50
నెం 6 " కట్టా	"	4 90
నెం 22 " లాటి	"	6 00
నెం 20 1/2 కట్టా	"	6 12 0
నెం 20 వామ్మరు 10 పా	"	10 20
నెం 44 సాంధో	"	5 20
నెం 40 రాడి	"	8 12 0
నెం 4 తెన్ని నునీడు	"	4 00
7. దూది		
బోంబాయిబ్దు బూరు 1-3		చ 885 00
8. లోహములు		
బెండి 100 కుంబ 1-3	చ 60 8 0	చ 61 00
బాగారు కుంబ 1-3	"	23 00 21 20
చనరము 1-3		18 7 0
ఇర్రడి కా 1-3	"	234 00 235 00
రాగి కా 1-3	"	285 00 293 00
రింగులు		
అతిములు స్వీట్లరులాండు అలికంబా సింహం		
పిసా 1-3 గింబి 20 8 చ 60 0		
" నిలికన 1 రు		1 12 0
" 1 1/2 రులు		1 11 6
" 20 రులు		1 12 0
" 35 రులు		1 10 0
" 1 అంగు		1 10 0
కీళ్ళు బాష్ట్రులొకటి ఒకటి బాగా (బిల్లెకట్ట) 8 00		
రాంకో 8 8		1 0 0
రెండు 1 2		1 2 0

జీవాపాతెం. చిక్క-మొలకల వ్యాధులను పుంజుమీద గ్యారంటీ
ఇచ్చి కుదుర్చుకొన్నాడు. మీ వ్యాధి వివరములు వ్రాయుడు.
"రామబాబు". ఈమందే ఆత్మకూరును పెట్టింది. పరిశోధక కేంద్ర
పరీక్షగా వృద్ధి కల్పించును. రు 1-4-0. పొమ్మభిర్లు లేదు.

ఏలూరులో అగ్ని ప్రమాదము

కొన్ని సూచనలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాగితపత్రికారికి

అయ్యో! ఏలూరులో జరిగిన గొప్ప అగ్ని ప్రమాదము నుకూర్చి 5, 7, 9 తేదీలను హిందూపత్రికలో ప్రకటింపబడిన విషయములను నేను చదివితినీ. పట్టపడినవారికి ధనహానియే మొదలగునదిని దొరతనమువారిని కోరుచు జరిగించారు శ్రీ మోతే శారాంగరావు (ఎం. ఎల్. సి.) గారు ప్రకటించిన 7 వ విజ్ఞప్తిని ఎల్లదారులు సహాయము చేయవలెనని కోరుచు ఏలూరు మున్సిపల ఛైర్మన్లుగారు ప్రకటించిన 9 వ విజ్ఞప్తినిగూడ నేను చదివితినీ. వేనది తీవ్రముగలవలననే దారుణమున నీ అగ్ని ప్రమాదము కలిగిందని తెలియుచున్నది. ఈ సం దర్భమున ఎందు గిడ్డపాముల (పేట్లు) ను యిండ్లమధ్యను వేయుటవలన కలుగు హానినిగూర్చి నే నొందుకొని తెలుప గోరెదను.

ఏలూరులో 5 వ వార్డులో తూర్పువిభాగములో మడిపల్లి వీరయ్యగారు ఒక గొడ్డితో విక్రయి గొప్ప ఎండుగడ్డి వాములను పెట్టియున్నారు. ఇతయధనవంతుడని వర్తకుడు. అందొడ్డిలోనే అగడ్డిమేటిని ఆహారమునట్లుగా నొక తాటియాకుల పాకనుగూడ వాడుక కట్టించెను. అపాకలో నొక కుటుంబమువారు కాపురమున్నారు. వారందులోనే నంటచేయుచున్నారు. బీదవాడి యిండ్లనుగడ్డినే యాగడ్డి వామున్నది. నేనును మరి పెక్కుమందియును కలసి వీరినిగూర్చి ఒక మహాజన ప్రాసని సంకలనముచేసి స్వయముగా పోలీసు యిన స్పెక్టరు గారి కడకు మే మందరమును వెళ్లి రెండునెలలక్రితము ఆ మహాజనము వారి కిచ్చితిమి. వారు చాల దయగలవారు. ప్రజలకు నిరంతరమును మేలుచేయుచుందురు. తమ కధికారమున్నదను అసాంభావము మున్నగునవి వారికి లేక మైనను లేవు. ఇన స్పెక్టరుగారు వెంటనే సబుయిన స్పెక్టరును పిలిపించి దానినిగూర్చి విచారణచేయుటకు నియమించిరి. ఆయన స్వయముగా అడటికి వెళ్లి అగడ్డిమేటిని చూచి ఏలూరుడిని జనలు అభీషతులగాలికి రిహార్డుపెరిచి తెలియుచున్నది కాని ఏకారణమువలననే దీవిజనలు అభీషతులగా రింకను అగడ్డిమేటిని యిండ్లమధ్యనుండి తీయించివేయుట కట్టి యుత్తరపు నోసంగి యుండలేదు. ఇప్పుడు వేసి ప్రజలనున్నది. అతిదారుణమున నీ ప్రమాదముగూడ జరిగింది. ఇండ్లమధ్య నిట్టిగడ్డివాములను వేయుటయే ప్రమాదకరము. ప్రెగా వానికి చేరుకొని నంట చేసికొనుట కనుమరుగుము. మరేతర ప్రమాదకరము. కావున యిక్కడైన ఆలస్యము చేయుటకు యీ 5 వ వార్డులోని గడ్డిమేటిని మూత్రమేగాక ఇండ్లమధ్యనుండి గడ్డిమేట్ల నన్నిటిని తీయించివేయుటకు అధికారులు ఉత్తర వాసంగెదరని నమ్ముచున్నాను.

యం. కోటయ్య,
5 వార్డు, ఏలూరు.

తృతీయ తూర్పుగోదావరిమండల
ఆదిఆంధ్రమహాసభ-రాజ్ కోలు

వెంకట

ప్రె 'మహాసభ' అవ్వనిసంఘాధ్యక్షుడు గొల్ల చంద్రయ్యగారిని ప్రార్థించుచున్నాము. ఆయన 21-1-28 తేదీ గల మీ ఆంధ్రపత్రికలో నేను కృతీయమండల మహాసభలో నేను చదివిన వ్యాఖ్యతో సహాను ప్రకటింపబడినది. అందులో రెండవపేరాలో రాజ్ కోలులో జరిగినది తృతీయ సభయ నుటకు బదులుగా మరల సభయనియు ప్రార్థనావ్యాఖ్యతో వ్యాఖ్యముతో చేర్చి నుటపేరే మహాసభగాక మరిరెండే క్రాత్రసభలు చేర్చి నుట. ఇది భావువ్యాఖ్యమునాని భాగము గాదు సదకు ఉపవ్యాఖ్యను. నేనుగాని నూ అవ్వనిసంఘము గాని తమకు ప్రకటననిమి తమ పంపబడినదయినకాదు. రాజ మండ్రీ కాపురములు మనుచు వీరాస్వామిగారు తానేవోమాత్ర మ్మక్తి లేకుండా మురయ్య మహాసభని జరిపినాననిమి మహాసభలో ఒక తీర్మానము తీసుకువచ్చినారు. అది మహాసభచేత నిరాకరించబడినది. ఆకారణముచేత సదకు వీరాస్వామిగారో వారియనుచునందొ యిది పంపకు సభయను మాటలు పొడ్డింగు మొదలయినవి నా ఉప వ్యాఖ్యముతో చొప్పించియుండు కా బట్టి సదకు జనవరి 21-వ తేదీగల దినపత్రికలో మీరు ప్రక టించిన వ్యాఖ్యతో సహాను రెండవ పేరాలో యిందుకు సంబంధించిన వ్యాఖ్యములు గొట్టివేయుటకు సవరణగా మీ పత్రికలో ప్రకటించ గోరుచున్నాడను.

గొల్ల చంద్రయ్య,

అవ్వనిసంఘాధ్యక్షుడు, తృతీయ

తూర్పుగోదావరిమండల ఆది ఆంధ్రమహాసభ రాజ్ కోలు.

దేవస్థానపుబోర్డు రాజీప్రయత్నములు

కృష్ణా, గుంటూరు గోదావరిజిల్లాలలో, అర్చకులు సభలను కావించుకొని, తమ స్వాధీనములోనున్న దేవాలయపు భూములను బోర్డువారివలన యేర్పడిన నూతన బ్రష్టిలకు స్వాధీనము కాకుండునట్లు జిల్లాబోర్డులో, బోర్డువారి స్నేహములొడగిడి కేటారి దావాలు వేయించుచున్నారు. స్వామివారి మాన్యములు తామే యనుభవించి, తమకు తోచినరీతి నిత్య నైవేద్యములు జరిగించుకొనుటయేగాని, తమకు మరి యితరవిధ్యుక్త ధర్మములేవియు లేవనియు దేవాలయము శిక్షకులయి పాడుపడినను, వానిలో ఉత్సాహము మొదలగునవి జరుగకపోయినను తామెంతమాత్రము బాధ్యులము కామనియు, పరివాదనయే యున్నది. ఇట్టివాదన కాస్త్రప్రకారము నిలువనైనదని, యిది వరక నేకసారులు, మద్రాసు ప్రాజెక్టువారు తీర్మానించుచున్నారు. ఆ తీర్మానముబట్టియే, దేవస్థానపు బోర్డువారు యంతవరకు వదలుకొనుచున్నారు. ఒకానొకపుడు, యేభూములైనను, అర్చకు సభ్యులు మాన్యములని యెంచబడినపుడుమాడ, వాని అనుబంధాలో దేవుని నిత్య నైవేద్యములకు మూడుపార్శులు అర్చకుల జీతములకు సాలుగుపార్శులు యాయవచ్చునని తీర్పు పుట్టియున్నది. (49 మ లాజర్వల్ 716 పేజీ) కాని యీనామ లన్నియు స్వామివారి పేరేనేయుండి, స్వామివారి హక్కుదారులై యున్నపుడు, వ్యాఖ్యమైనజీతములు పుచ్చుకొని అర్చకులు తమ విధ్యుక్తకార్యములు నిర్వహించవలెను. కాని స్వామివారి భూములలో నేమత్రైవేద్యము, అర్చకుసభ్యులు మాన్యముగా మార్చుకూడదనియు అట్టి రాజీనామా చెల్ల నేరదనియు ప్రాజెక్టువారు స్పష్టపరచిరి. (87 మ.ల. జర్నల్ 489 పేజీ. 47 ఇం. కే. 611 పేజీ)

ఇట్లుండగా, బోర్డువిషయనల్లలో నొకరగు చెంగయ్య పంతులుగారు, స్వామివారి యానాములలో ఒక భాగమును తమ తేర్పరచు బ్రష్టికి స్వాధీనపరచి, దానిలోని అయివజను, మరమ్మతులకును ఉత్సవములకును వినియోగించవచ్చుననియు విగతిన మూడు భాగములలోని అయివజనంతయు అర్చకుడడభ విందును, నిత్య నైవేద్యములు జరుపుకొనవచ్చుననియు, అవి యాను నానివేసినయెడల ఒక వంతుమాత్రము పారంపర్యముగ అర్చకు డనుభవిండును, తక్కిన రెండువంతులు బ్రష్టికివచ్చి వేయవలసిన దనియు, రాజీప్రసాదిం చి నార బ! ఈ రాజీవరతులనుకూడ అర్చకులు ఆధిగోకారముతో క్రిం గు చూచుచున్నారు!! ఇట్టి పిచ్చిత్వము, బోర్డువారు, యే దేవాలయమునకైనను ఇచ్చినయెడల ప్రభుత్వము స్వామివారి భూములు తమ సభ్యులమాన్యములని అర్చకులు బోర్డువారి తీర్పులమీద యెట్లు డిక్లరేటరీదావాలు తెచ్చుచున్నారో అర్చకుగనే ఆయా గ్రామములలో యెవరైనను బోర్డువారి తీర్పుకుద్ద తప్పకొచ్చి 57 వ సెక్షను క్రిందనే, జిల్లాబోర్డులో యెవరైనాంగును పొందకనే యెబది రూపాయల స్థాంపుమీద దావావేసి బోర్డువారి తీర్పును నుభవముగా మార్చిండుకొన వచ్చును.

వేన ప్రాసిన ఆక్రమితు రాజీప్రయత్నములు నిజమైనయెడల వీనికి బోర్డువారి అనుమతము స్వాధీనముతప్ప వేరుకారణములు నాకుకనవలెనవు. వీరేర్పరచిన బ్రష్టిలకు వీయ అర్చకులవండియు అన్యాయముల పొందినవారినుండియు ఆస్తిని ఒప్పగించేయే తేక బ్రష్టిలకు అప్పు తెచ్చుకొని వ్యాజ్యము వేసికొమ్మని సెలవిచ్చెదను. (బ్రష్టిలు 78 వ సెక్షనుక్రింద బోర్డువారి యుత్తరపులనుబట్టి జిల్లాబోర్డులో పిటీషను పెట్టుట, దానిమీద అర్చకులు 57 వ సెక్షనునుబట్టి డిక్లరేటరీదావాలు తెచ్చి అటులు జగపతుండ యింజనీరు వారిచేయించుట ఆచారమైనది. బోర్డువారును, వారి బ్రష్టిలకు, ప్రతివాదులుగా నుండి అనేకవ్యాజ్యములలో డిక్లరేషన్ చేసికొనవలసివచ్చుచున్నది. ఇది యంతయు యాబోర్డువారియనుమతము లేకుని వెలడి చేయుచున్నది. ఇక నీ బోర్డు కమిషనర్ల జీతములు, వీరి యెట్లావిధమెంటు జీతములు, ప్రయాణపు ఖర్చులు, స్టేషన్ ఫీజులు మొదలగువానికి గవర్న మెంటువారు యింకను ఋణము నీయక నిరాకరించినందున ఏ విధముగా వైనను అర్చకుల నొడ బరచుకొని వారివలన కమిషను లాగుచుండినగాని తమ పవపులకే భంగము కలుగునని వీరు భయపడుచున్నట్లు కనుపడుచున్నది. కనుకనే యిదివరకు యా డెల్టా జిల్లాలకు సాత్వికుడైన నూర్యారావుగారికంటె ఎక్కువగడుపరియనికాబోలు యీ చెంగయ్యపంతులుగారిని యీ ప్రాంతములకు తేలు సదాశివయ్యగారు రుండగానే మార్చిరిని తోచుచున్నది.

ఏవిధముగానైనను అర్చకులను తోబుడుచుకొనుటకు యీ పంతులుగారు అనేకప్రయత్నములు చేయుచున్నారు గాని, ఈజిల్లాలలోని అర్చకులను గ్రామములుకూడ వీరివలలోనడ రని తెలిసికొనవలెను. వీరికి రాదగిన కమిషనులకొరకు, ఇంకవరకు ఒక పిటీషనునను దాఖలుచేసి, తమయార్ద్ర నమలలో పెట్టు

టకు వెరచుచున్నారు. ఒకవేళ వీరు అమలుచేయుటకు మొదలు పెట్టినయెడల యీ ప్రభుత్వజిల్లాబోర్డులు చాలపు సరికదా! అనేకవిధములైన డిక్లరేషన్లుకూడ వీరిచేతికి త్వరలో ఒకదమ్మ డియెనను రానేరదు. స్వామివారి అనులనే వీరిజీతములకు అమ్మిం చవలసి వచ్చినపుడు వీరిపదవులకు గవర్న మెంటువారు స్వస్తి చెప్పి పూర్వమువలెనే, యీతగాయదాలు బోర్డులకువచ్చి పెట్టక తప్పదు. ఈఆస్తును పూర్వముగ మార్చి మీబోర్డును తీసివేసిన గాని యిప్పటి క్లిష్టసమస్యలు తృప్తికరముగా పరిష్కరింపబడవు.

అర్చకులు, యాబోర్డువారిమీద కేరించుటకు మరియొక కారణముకలదు. "యందుగా అటునుండి నడుకొనిరానిమ్మ అయిన చూచుకొందము" అనుసామెతప్రకారము యిదివరకు జరుగుచుండెన్నీమ దావాలు తప్పిపోయి బోర్డువారి స్నేహము నేర్పాటు చేయుచున్నారు కనుకనున్న, కాలహరణమునకు తగినసాహజ్యము దొరకినదిగనుకనున్న, యిదివరకవలెనే యథేచ్ఛగా యీసదాశివ అయివిజనంతయు మరికొంతకాల మైనను అనుభవించవచ్చునని వీరితలంపు. ఈబోర్డువారు తమస్నేహముల నమలులో పెట్టుటకు ప్రయత్నించుటకంటె దావాలు సాంక్షములు యిచ్చుచుండినయెడల పిటీషనులే స్నేహదావాలు వేసి తక్షణమే దేవాలయములకు రిక్విర్డ్ నేర్పాటుచేసికొని వ్యాజ్యగ్రంథము మెల్లగా నడుపుకొనియొందురు. ఈబోర్డు వారు మద్రాసులోనుండి స్నేహములను తమారుచేసి ట్రస్టిలకు అందజేసేవరకు మాసములు పట్టుచున్నది. ఇక అటును స్వాధీనముచేసికొనుటకు బోర్డులో వేయుదావాలుకు సంవత్సరములకొద్ది కాలహరణము జరుగుట కెట్టిసందేహము లేదు.

ఈ చెంగయ్యపంతులుగారికి రాజీనామామటలతప్ప వేరు ఆలోచన లున్నట్లు కనుపడదు. పాపము! అప్పటి సరియైన కార్యనిర్వాహక వ్యాఖ్యాధికారములు వీరికి లేనపుడు యీ రాజీనామామటలతప్ప వీరికి యేయిపాడుచు లున్నవి! వీరి జిల్లాకమిటీ మొదలగు ప్రయాణపు బ్రత్తుములకైనను నోయకొనక పోవుటచే గాభగిరలో మునిగియున్నారు. కమిషనర్లకే జీతములకు కష్టముగానున్నపుడు కమిటీమొదలగు భత్యముల కెక్కుడ నుండి సామ్యువచ్చున? తిరుపతిమహాతమ మొదలగుకొండరు భర్త్యులైన చలవవలన, నింకను యీ బోర్డువారి చేతులలో కొద్దికాలమువరకు సామ్యు అడుచుండును. పాసగల్లు రాజాగారి పట్టుదల మనలనందరిని యంతవరకు తీసికొనవచ్చినవి. రాబోవు మంత్రిలు యీ యాళ్లు నేమి చేయదలచికో చూడవలసియున్నది.

కాలహరణ మొకకొలది గ్రామములలో పట్టుదల తగ్గి వినుపు జనించి, వికమత్వము మదురక తమజోలికి రారని యీ యర్చకుల గట్టినమ్మకము. కాబట్టి ఆయా గ్రామములవారు బోర్డువారికి సాక్షును నిమిత్తమే పిటీషనులు పెట్టి బోర్డులలో యెబది రూపాయల స్థాంపుమీద దావావేయవలెను. లేదా బోర్డువారి స్నేహము జాగ్రత్త పరిశీలించి యేమాత్రము భూమి నెకను అర్చకుల కిచ్చినయెడల గెట్టులో స్నేహప్రదురించిన ఆదమాసములలోగా జిల్లా బోర్డులో యీ బోర్డును అర్చకులను, బ్రష్టిలకు కలపి దావాలు వేయుచుండవలెను. ఇట్లు అర్చకుల దావా లతో ను గ్రామముల దావా లతో ను ఉదర పెట్టిన గాని అమితవ్యయముతో కూడిన యాబోర్డు మనలను వదలదు. మన పల్లెవారి సోదరులు తమ దేవాలయములలో భగవద్భక్తిని సగుణోపాసన మూలమున వృద్ధిపొందించుటకు మైందన జ్ఞానవిజ్ఞానముల సభివృద్ధిపరచుటకును, యీయభ్యుదయముతో నైనను ఏకీభావముతో అర్చకులవలెనే అందోళనచేసి దేవాదాయమును పంపకీయకొనెదరని నమ్ముచున్నాను.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

విరాళము

సప్తశ్రీ ప్రభవ నామసం|| మాఖ కు ౧౧ కుక్రవారం (2-28)రోజున కాకినాడ వాస్తవ్యులను, రాహుసాహెబు బిరుదాంకితులను, వైశ్య సంఘాధిపతులను అను బ్రహ్మశ్రీ వైదా నెంకటాచలపతి జమిందారుగారు వైశ్యగురుకులశ్రీమమును చూచుటకు విచ్చేసిరి. బాలరయొక్క బిడ్డలుబుడుబున్ను ఉపాధ్యాయులయొక్క శిక్షణమునను, కమలారగాంధీ ఆనంద భరితులై బిడ్డలుబుడు రు 80 లున్ను ఉపాధ్యాయులవార్లకు రు 10/లున్ను, ఒకవిద్యార్థికి ఒకసంవత్సరమువరకు భోజనసంకీ రు ౧౦౦ లున్ను యిచ్చుటకు వాగ్దానమును చేసెయుండిరి ఇట్టి ఉదారస్వభావులను భగవంతుడు ఆయురారోగ్యాభివృద్ధిని యిచ్చి రక్షించుగాక! మరియు వైశ్యులెల్లరును తమతమ శక్తి కొలది, భూమినిరాశములనొసంగి ఆశ్రమాభివృద్ధికి పాటుపడ గలందులకు సాధింపుచున్నాము.

వైశ్యగురుకులశ్రీమము, } తూతిక దేవయ్య,
గుంటూరు. } కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

వాఙ్మయభాషాపరిచయము ప్రకము— రామానంద
భట్టగారు 0-8-0

శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ
రావు గారు. 0-8-0

కారదాంబ, (శ్రీపరమహంసాదిని) నాటకము—టి. శ్రీనివా
స రావునాచార్యులుగారు. 0-4-0

శ్రీకృష్ణముది (నిఘంటువు)—శిరోధూమణము, వేంకటరంగాచా
ర్యులుగారు. చాలాఉపయోగకరము. శేబులోనిముద్రను. 1-4-0

ఆంధ్రోద్యమము—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అధ్య
క్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0

ఆరాధనవిధి—ముదిగొండ నాగలింగకా స్త్రీగారు 0-4-0

అత్యశిష్టాపాసంఘము—పారనంది జగన్నాథస్వామిగా
రు. శరీరము విడిచినతరువాత అత్యశిష్ఠినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0

సత్యవత్సపాఖ్యానము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశా
స్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసములరసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పన
వలన నిండియున్నది. 1-0-0

గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్ట
నంది తిరుమలస్వామిగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు 0-4

తిలక మహాశయనిశీచితము, సంపూర్ణోపన్యాసము
లు—మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిమ్మి 420
పుటలు. 2-4-0

తత్వమండలికా (ప్రథమభాగము)—సన్నిధానము నూ
ర్యనారాయణశాస్త్రిగారు. 1-0-0

సంగీత శేమంతకమణి. 0-8-0

ఆంధ్రకేరళచింతామణి (సంకీర్ణము) —పారనంది రామ
శాస్త్రిగారు 0-12-0

మహర్షి దేవేంద్రనాథ తామరగారి స్వీయచరిత్రము
—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతిష్ఠా క్రియ ముఖ్య
ముగ జరుపవలసినది. ఘనవైభవముగలది. పుటలు 214 కాగ
ితకొట్టెను. (కొన్నిప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0

పాస్తాభిరూపము ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,
నెం. 6, 7 తంబు శెట్టివీధి, బార్లీటవుక్, మద్రాసు.

ఆంధ్ర భాషానుబోధిని 2వ భాగము

(పరివర్తితము-పునఃసంకేధితము)

ఇత్యుది యాంధ్రభాషాభాషానుబోధినిని పండి
తులనేకు లభి సాయపడియున్నది. ఉపాధ్యాయుల సాయ
ముక్కులకేయే సులభముగా గ్రహింప నవసరమగున నున్న
ది. అనభివేదితములగు పెక్కుయొక్కలములమున జనులకు
సుబోధముగు లాగున నులభ్యమైనది వ్రాయబడియున్నది. నుల
భముగా గ్రహించుట కవసరమగునది భాషాముల పెక్కు
లిందుగలవు. ఇత్యుది బరీక్షలకు బోవువారకు సేవలకు
విక్రీలి యుపయోగమునును దియు పెక్కురు వ్రాసించి
యున్నారు. ఈ గ్రంథి భాషాముల గ్రంథకర్త యాంధ్రలోక
మున కెంతయు సేవయుచేయునట్లు నిర్ణయదాంశము. దీనివల
య 0-10-0. గ్రంథములు లభింపవు.

మొదటి ఈ భాషానుబోధిని,
త్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులు, హిందూ హైస్కూలు,
4598 తిరువల్లి క్లెరిక్, మద్రాసు.

“ఎలక్ ట్రిక్” పాయింట్ కిల్లర్.

వి. బి. వి. స్వామిగారి భవ్యపథము.

బయటికి లోపలికి ముఖ్యోపాయముచే నుపయోగించు
నదిగాయున్నది. అక్షరము, అక్షరము, అక్షరము, దగ్గు, కుక్క
దగ్గు, భేదము, మలబద్ధము, పితృము, వాంతి, మొదలగు వాటికి
దివ్యోద్యమము. కుక్క, పిల్లి, బామ, తేలు ఇత్యాది జంతు
వస్తువుల లోపలికి కొంత నిచ్చి బయటికి పూసిన తక్షణము
విషమును పారించును. రక్తపుష్పికి వర్షవ్యాధి నవారణకు, పల్లు
నొప్పికినికూడ నుపయోగింపవచ్చును. మాకు వ్రాసిన క్యాట
లాగు యోగ్యతాపత్రికలతో పంపెదము. 4400

అడ్రస్:— సాగర్ అండ్ కో.,
జనరల్ మర్చెంటుస్, చిక్ పేట, బెంగళూరు సిటీ.

ఇండియాలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన
శ్రీకృష్ణ జ్యోతిర్విద్యాలయం, తణుకు
ప. గోదావరి

ప్రాప్తయిట:—ప్రాఫెసర్ కే. యస్. కింగ్స్ రిడింగ్.

1 సం॥ ఫలమును రు. 2. ప్రతి సం॥ ఫలం శీవరిం రు.10
ప్రతి రి మాసముల ఫలం శీవరిం రు.25. 5 ప్రశ్నలకు రు.1-4-0
2 అచాల బిళ్ల పంపిన విధానం గంటల పంచాంగము సర్టిఫై
కెల్లతో పంపబడును. 12 పంచాంగములు రు. 1. ఈ పంచా
గములో విశేషములు చాలా వున్నవి. జ్యోతిషము నేర్చుకొనే
వారికి చాలా పుష్కరము.

సర్టిఫైడ్ ఇచ్చినవారు:— 1 శ్రీపురయ్యగారు యె
స్టేటు జమీందారుగారు 2 కే. పి. లక్ష్మణరావుగారు 3 వివా
బాద్దర్ మోవర్ల రామచంద్రరావుగారు 4 టి. కే. శ్రీనివాస
అయ్యగారు 5. పి. జిల్లా రిజిస్ట్రార్, కృష్ణా. 6 మహమ్మదు
అలీసాహెబుగారు జిల్లా నూపరెం టెండెంటు ప. గోదావరి
జిల్లా. 4402

విభవ సంవత్సర గంటల పంచాంగము 15—8—28 తేదికి
దరఖాస్తుదార్లకు పంపబడును.

వాణి జ్యోతిషాలయం, పెంటపాడు
వర్ణము గోదావరిజిల్లా

జులయవారు వారి జాతకచక్రముయొక్క సకలుగాని
జననకాల ఘడియలుగాని వ్రాసిపంపించినయెడల జాతకుని
యొక్క ఆయుర్దాయము, శరీరదాహద్యము, ధనము, సోదర
సోదరీలు మాతృ, భూమి, విద్య, సంకీర్ణ, క్రతువు, కళత్రము,
దివ్యకళత్రము, భాగ్యము, పితృ, ఉద్యోగము, లాభము, వ్యయ
ము మొదలగు యావత్తు సంగతులు వ్రాసి పంపించబడును. (1)
శీవరితము యావత్తుకున్నా మహాదశ, అంతర్దశ, జరుగుచున్న
మహాదశకు దశాఫలితములు వ్రాయబడును. రూ. 12. (2) శీవరి
తమున్నా మహాదశ, ఫలితములు జరుగుచున్న మహాదశలో అంత
ర్దశా ఫలితములు జరుగుచున్న అంతర్దశా ఫలితములున్నా వ్రా
యబడును రూ. 6. (3) శీవరితమున్నా మహాదశా ఫలితములున్నా వ్రా
యబడును రూ. 3. గోచారము నిత్యచర్య ప్రశ్నలు రూ. 1.

వెంకట సుబ్బయ్యశాస్త్రి,
4898 వారడాని బాపయ్య సిద్ధాంతిగారి కుమార్తె.

2 మహాసూర్యవర్తి

ప్రశస్తమైన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమయినది.
ఈతిరుగుట, నోటసిధార్థులు, కాట్లచేతులు ముఖము, నోటి
య, క, గుండెలోపులు మొదలగు పెక్కువికారములకును వ్రా
సి ధము. శ్రీ ముక్త్యురారాజాచారి సర్వసామాన్య తయారము
3-వల రు. 1-కి రు. 5/-.

అర్చనానాయకం, ముక్త్యుల(కృష్ణా). 2126

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

జాతకము

జాతకచక్రము సకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక ఘం
టులుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకొనుగాని మాకుపంపినచో జాత
కునియొక్క రూపము, వ్యభావము, ధనము, భూమి, విద్య, సం
కీర్ణము, కళత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము, శీవరితము.
మొదలగుగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ. 2-4-0 లకు వి,
పి. గా పంపెదము. క్యూరెన్ల రిడింగ్తో ఒక సం॥ రఫలం
1-4-0. ఆకెల్ల వెంకటశాస్త్రి, 3246
గోపాలపురం. కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా

శ్రీయోగానందాంధ్ర
రామాయణము

మన్వశ్రీ చిల్లరిగె యోగానందకవి రచితము
వ ద్వాండములు:— పదోండువేల గద్యపద్యములు.
నానావార మృదుమధురకైలి, సుప్రసిద్ధపండితకవులచే గొనియా
డబడినది. భక్తిరసముచేరించి వినువారికి గనువారికి విందొనర్చు
ను. వాణిమద్రాక్షరకళ, బెజవాడలో ముద్రితము.
ప్రథమ సంపుటము:— బాలయోధ్యాకాండములు
గలది. ఇది వెల్వడినది.
ద్వితీయసంపుటము:— ఆరణ్య కిష్కింధా సుందర
కాండములుగలది, అచ్చగుచ్చున్నది.
తృతీయ సంపుటము:— యుద్ధకాండము.
ఈ వెంటనే ముద్రుసామిచ్చువారికి రూ. 12 లకే మూ
డుసంపుటలు వెల్వడుదొరకును. వారి పేరున్న గ్రంథమందు
బ్రకటింపబడును.
అచ్చుపడిన ప్రతిసంపుటియు రూ. 5 లు వెల. విషయ
ములు కృతికర్త వ్రాసిన తెలియవచ్చును.
కృతికర్త, యోగానందకవి.
ఈను గోదావరి. రాజ్ లు వి. హెచ్. స్కూలు, శివ
యర్ తెల్వపండిట్. 4496

మోహనీతైలము

5 తుం॥ నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, ప్రిడర్లు
ఉద్యోగములు మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిచ్చును.
గుండరుల మోహలాపద్యములకు ప్రాపకురులను మనోహరముగ
పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయముగు సువాసన
చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు
వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును ప్ల
నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగు సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి
తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి
యున్నాము. వేయేల, ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు.

గజ్జికైలము

వల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4-0; వి. పి. నవా 0-9-0.
ఈ తైలమును కాలంగు పూటలు రాచిన చీడ, గడ్డికి
నిలుపు, దీని మొదలగునది నశించును. తక్షణ నశియెను.
అచ్చుతొలపవల దిహి, బొంబాయి - మద్రాసు.

**THERE IS A
DIFFERENCE**

లిజర్లుకలమును

ఉపయోగించి దీనిని చేరు
లేని యితరకలములకును గల
వ్యత్యాసమును కనుగొనుదు
మీ ఫక్కికి తగినది!

**100 రకములకు
వైననే గలవు.**

వాటినుండి మీకు కావలసిన
దానిని జెప్పించుకొనుదు.

MP. C9 LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd
P. O. BOX 237
MADRAS. 4347